

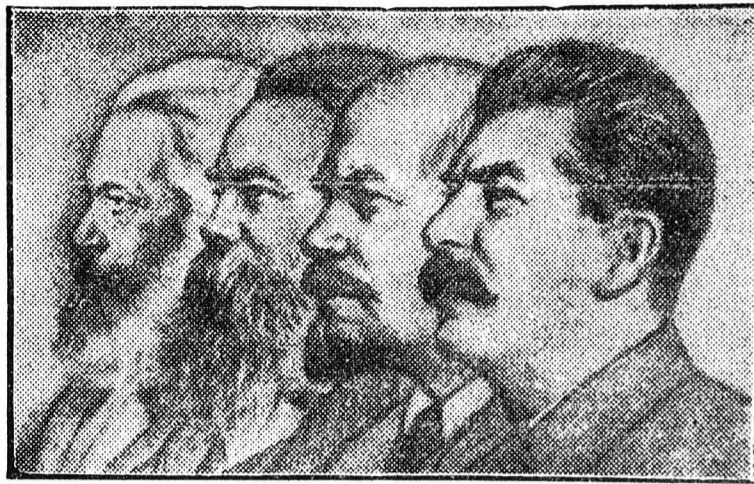

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 103. SZAM. ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1954. MAJUS 1.

*Marx-Engels-Lenin-Sztálin
diadalmas zászlaja alatt, előre
a szocialista Magyarországiért!*

A megyei pártbizottság kongresszusi zászlajáért folyó versenyben a Hajdúsági Gyógyszergyár az első

A Központi Vezetőség, majd a megyei pártbizottság kongresszusi versenyfelhívásához nagy lelkesedéssel csatlakoztak az üzemek, gépállomások, állami gazdaságok dolgozói, valamint a termelősövetkezetek és termelési bizottságok tagjai. Ebben a nemes versenyben kifejezésre jut munkásosztályunk és dolgozó parasztságunk rendíthetetlen bizalma pártunk és kormányunk iránt.

A kongresszus tiszteletére tett vállalások teljesítése a munkáspártot szövetésére erősödését is elősegíti. Üzemeinkben harcolnak azért, hogy a tél folyamán történt elmaradásokat behozzák, sőt túlteljesítsék a terveket. A falun azért folyik a harc, hogy a tavaszi munkákat időben elvégezzék és a begyűjtést maradéktalanul teljesítsék, hogy a kongresszus idejére ne legyen egy hátralékos sem.

Üzemeink szinte fej-fej mellett haladnak a kongresszusi zászló elnyeréséért. Nehéz lesz eldönteni, hogy ki legyen a zászló. Kiváló eredményeket értek el az Orvosi Műszergyár dolgozói. Első negyedéves tervüket 127.2 százalékra teljesítették. Országosan elnyerték az élizem kitüntetését, melyet április 30-án adtak át ünnepélyesen. Az Alföldi Nyomda jó munkájáért szintén megkapta az élizem kitüntetését. Most kapta meg az élizemjelvényt a Gör-

A MUNKA ÜNNEPE

Vörös zászlók erdeje leng a májusi szélben. A földkerekség emberlaka területének nagyobbik részén száz és százmilliók emelik magasba ezen a napon a diadalmas vörös lobogót. A szabad emberek büszkén, a még elnyomásban selymőkön reménykedve emelik tekintetüket a vörös selymekre. Emberáradat hőmpölyög Moszkva, Budapest, Prága, Varsó, Berlin, Szófia és a többi szabad ország fővárosában. A városok dolgozóitól a legkisebb falvak népéig dallal, táncsal, vidámsággal köszöntik e napot a felszabadult embermilliók. A tömött sorokban apák emelik magasba gyermekeiket a sok győzelmet s még több küzdelmet látott lobogók alatt. Anyák, leányok, öregek és fiatalok virággal, zászlókkal üdvözlnek a világ proletáriátusának ezt a legszebb ünnepét.

Május 1 a nemzetközi proletársolidaritás ünnepeként született meg. Az amerikai munkásosztály tette ezt a napot a harcos szolidaritás napjává azoknak a munkásoknak az emlékére, akiket az amerikai tőkésosztály vesztörvényesséke Chikágóban kivégeztetett, mert nagyobb kenyert, emberhez méltóbb jogokat követeltek. A nemzetközi munkásosztály az amerikai munkásság határozatát tette magáévá, amikor ezt a napot a maga ünnepevé nyilvánította. Azóta szerte a világon hatalmas tömegek köszöntik május első napját. A szabad népek mellett köszöntik azokat is, akiket ezért börtön és gummitörvénnyel fenyeget. A hős francia munkásosztály becsünte a munkát, válaszul a kormány május 1-i felvonulást megtiltó rendelkezésére. Olaszországban gyöngyvirág illatozik a munkások kabátjának gomblyukában. Nálunk az elnyomás sötét éveiben, amikor még tilos volt a május elseji felvonulás, piros szekfűt tűztek hajtokájukra a néma tüntetők. Csehszlovákiában vörös szalagot díszített kerékpárokkal járták az utcákat a munkások.

A népi demokráciák nagy családjában népünk immár tizedszer ünnepli szabadon a munkát, a népek közötti szolidaritás e hagyományossá vált nagyszerű ünnepét. Tizedszer markolják izmos munkáskézek, széleszerette paraszti tenyerek a zászlók rúdját s lengetik, lobogtatják a vörös és nemzetiszín selymet. A vörös szekfűtől a suhogó vörös lobogóig hosszú, küzdelmes évek teltek el. 1890-től 1954-ig eltelt emberöltő alatt sok-sok tavasszal nyitották a szekfűk. Minden májusra rügyfakasztó tavasz űzte el a hideg telet, egyszer korábban, egyszer-egyszer egy kicsit várakoztatva magára, de nem volt még év, amikor a tavasz el ne jött volna. Miként a tavaszi napsütés mindig sűrű felhőn töri át magát, úgy küzdött az emberiség évről évre és küzd ma is, hogy fénylő nap ragyogja be az élet egét, hogy tavasz legyen szerte a világon, az élet rügyfakasztó, virágbontó tavasza. S miként a tavasz eljövetele nem lehet megakadályozni, ugyanúgy nem lehet azt sem: valamennyi nép eljut a május elseji vörös szekfűtől és gyöngyvirágtól a vörös lobogók selymének kibontásáig — a tökések elleni tüntetéstől a szabad munka szabad ünnepéig.

Mi már szabadon köszöntünk, május elseje! Tíz éve ünnepünk felszabadultan, örömben. Tíz év óta minden újabb május 1. a népek békéjéért és az emberiség biztonságáért vívott harcunkban is. Hosszú éveken át császárok, királyok és hitlerek próbálták megakadályozni az emberiség tavaszának eljövetelet. Erejük kevés volt az ár ellen küzdeni s ma mégis vannak új hitlerek, akik megkísérlik megegyezni mindazt, ami elődeiknek nem sikerült. Az amerikai imperializmus új, sötét terveket sző az emberiség ellen. Azonban a sötét tervek sorra meghiusulnak az emberiség jobbik felének elszánt és kitartó harca során. Az idei május elsejét a béke erőinek további nagy sikerei jegyében ünnepeljük. Eppen ezekben a napokban, a nemzetköziség ünnepének küszöbén állt össze Genfben az a konferencia, amelyet a Szovjetunió kezdeményezett s amelyen már ott van a népi Kína is, az ötödik nagyhatalom. Genf: a békés nemzetközi tárgyalások eszméjének, a népek békeharcának újabb sikere.

Csodálatos erő van e szóban: proletárnemzetköziség. Hatalmas erő a népek ereje s ha valaha is, ezen a tavaszon mindenki láthatja. A mai ünnep a béke erőinek hatalmas seregszemléje. S ezen a napon a proletárnemzetköziség eszméje új erővel, új hittel tölti el az emberiséget. Május elsején sokkal forróbban, barátságban, mint máskor, egymásra tekint a különböző országok munkásosztálya, dolgozó népe. Ma sokkal hangosabb szóval követelik, mint bármikor, hogy Genf ne csak a tanácskozások, hanem a megegyezések színhelye legyen. A kibontott zászlók alatt menetelő milliók, a vörös szekfűt, gyöngyvirágot gomblyukba tűző néma tüntetők, a munkát megtagadó sztrájkolók, vagy fegyverrel küzdő szabadságharcosok ökle egyetlen hatalmas erővé kovacsolódnak össze ma a földkerekség minden országában. S miként a természet törvénye szerint minden évben új tavaszt köszönthetünk, úgy hozza egyre közlebb a világ proletáriátusának elszánt küzdelme az emberiség tavaszát.

A földművelésügyi minisztérium jelentése:

A tavaszi munkában első Hajdú-Bihar

A tavaszi mezőgazdasági munkák végzésében a kongresszusi versenyben az április 25-i adatok szerint a megyék versenyében első Hajdú megye,

a járáskor versenyében harmadik a püspökladányi járás, a községek versenyében második Körösszakál (Hajdú megye), a gépállomások között első a tiszacsépei gépállomás, harmadik a püspökladányi gépállomás.

Hencida, leggyengébb Nyírábony. Az összesített értékelés alapján a megye legjobb községe Darvas.

A berettyóújfalui járás dícsérete

A járáskor versenyében a berettyóújfaluiak végeztek az elmúlt héten a legjobb munkát. A begyűjtésben a járás megelőzte Debrecen. A tengerivetési terv teljesítésében egy hét alatt 30 százalékos emelkedést ért el. A megye két legjobb községe is a berettyóújfalui járásban van.

A megye leggyengébben teljesítő községe Nyírmártonfalva. Ennek oka az, hogy a verseny-mozgalom nem fejlődött ki a községben, az állandó bizottságok nem működnek s jellemző a községben eluralkodó tunyaságra, hogy például a termelési bizottság megalakulása óta semmit nem csinált. Ülést sem tartott. A tanács végrehajtó bizottsága is télenkedik.

A termelősövetkezetek élén a hajdúböszörményi Vörös Csillag halad

A kongresszusi zászlóért indult küzdelem élére a termelősövetkezetek sorában a hajdúböszörményi Vörös Csillag került. A tavaszi munkának, a begyűjtésnek és a pénzügyi feladatoknak határidő előtt eleget tett.

Leggyengébb termelősövetkezet a hajdúhadházi Petőfi, ahol a tagság ez évben még nem tett eleget az állam iránti kötelezettségének semmiből sem, a mezőgazdasági munkákban is elmaradt. A laza munkaszervezés miatt, kukoricavetésének csak 70 százalékát végezte el.

Mezőgazdasági munkában Körösszakál, begyűjtésben Darvas a legjobb

A versenybizottság a Megyei Pártbizottság kongresszusi versenyzászlajáért indult küzdelem e heti győztesét, a mezőgazdasági munkák végzése terén, Körösszakál községben állapította meg. A második legjobb község Almosd. A tavaszi magvak vetését mindkét község befejezte már. Körösszakál azért lett első, mivel hamarabb fejezte be a vetést.

Jó munkát végzett a polgári Táncsics tisz. tagsága, az adófizetés kivételével eredményei hasonlóan példásak a hajdúböszörményi Vörös Csillag eredményeihez.

A járáskor sorrendje

A kongresszusi verseny összesített eredményeinek értékelése alapján a járáskor sorrendje a következő:

1. Püspökladányi járás 1031,
2. berettyóújfalui járás 925, 3. Debrecen város 920, 4. derecskei járás 914, 5. biharkeresztesi járás 909, 6. debreceni járás 855, 7. nagylétai járás 833, 8. polgári járás 720 pont.

Hetven község párosversenye

A kongresszusi verseny szövegesét bizonyítja megyénkben az a tény, hogy az elmúlt héten

Ünnepélyes keretek között megnyitották „A népi demokratikus országok munkásmozgalmának története” múzeumot

Pénteken délután ünnepélyes keretek között megnyitották a Magyar Munkásmozgalmi Intézetben „A népi demokratikus országok munkásmozgalmának története” múzeumot.

Az ünnepségen megjelent Apró Antal, a Magyar Dolgozók Pártja politikai bizottságának tagja, Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Boldóczi János külügyminiszter, Erdély-Gruz Tibor oktatási miniszter, a politikai, gazdasági és kulturális élet számos más vezető személyisége.

Részvett az ünnepségen a Szovjetunió és a népi demokratikus országok budapesti diplomáciai képviseleteinek vezetői és tagjai.

Jelen voltak az ünnepségen a Szovjetunió és a népi demokratikus országok munkásmozgalmi intézeteinek a múzeum megnyitása alkalmából hazánkba érkezett képviselői.

Réti László, a Magyar Munkásmozgalmi Intézet igazgatója üdvözölte a megjelenteket, majd Horváth Márton, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja ünnepi megnyitó beszédében többek között a következőket mondta:

Mire tanítja népünket a népi demokratikus országok munkásmozgalmát bemutató múzeum? Először is a marxizmus elmélete után a történelmi tények gyakorlatával bizonyítja a szocialista forradalom győzelmének nemzetközi jellegét.

A népi demokratikus országok munkásmozgalmát arra tanít, hogy annak a szabadságharagnak, amelyet a világ népei a XX. században az imperializmus gyilkos rendszere ellen folytatnak, legfőbb vezetője és szervezője a munkásosztály és az egész dolgozó nép útjában áll, melynek példaképe a Szovjetunió nagy Kommunista Pártja, arra tanít, hogy a XX. században eszméi fegyvereinket a tömegek megszervezésének, mozgósításának, vezetésének művészetét, magát a tényleges felszabadulást s napjainkban a szocializmus építését mindannyiunk nagy példaképeinek, a Szovjetunió úttörő Kommunista Pártjának, a Szovjetunió népeinek, a világ proletariátusa lángszű vezérének, Leninnek és mára nagy folytatójának, Sztálinnak köszönhetjük!

Ugyanakkor arra is figyelmeztet ez a kiállítás, hogy az imperializmus felett aratott győzelem, a demokrácia megteremtése és a szocializmus építése a helyi körülmények, a történelmi helyzet és időpont által megszabott különböző formák és keretek között zajlik le az egyes országokban. A szocialista forradalom Lenin által kidolgozott elvei minden országra érvényesek s az úttörő Szovjetuniót követve, minden népi demokrácia útja összehasonlíthatatlanul könnyebbé vált. Ugyanakkor minden egyes ország munkásmozgalmának útja a nemzetközi munkásmozgalmat tapasztalatait elméleti és gyakorlati téren egyaránt gazdagítja, külön elmélyedésre, elemzésre és tanulmányozásra tart igényt.

A kiállítás a népek testvériségére tanít. A Szovjetunió vezetőségével a demokrácia és a szocializmus táborába tartozó népek között az egyenjóság alapján a népek új, a történelemben eddig ismeretlen kapcsolata fejlődött ki.

E tíz ország munkásmozgalmának története a népek szabadságharcának a néppel összeforrott kommunista pártoknak legyőzhetetlenségéről beszél. A kiállítás legfőbb tanulsága, hogy e kis és nagy országok, melyek hősiességükkel és meggyőzőségeikkel a szabadságot, és el tudták indulni a demokrácia és szocializmus útján. le-

győzhetetlenné váltak. A népi demokráciák országai, élükön a Szovjetunióval, testvéri egységben és szövetségben összeforrvan, az elnyomott népekhez fűződő testvéri szolidaritással visszaverik és legyőzik az imperializmus minden háborús provokációját.

A béketábor országai a világ népeinek minden reményésége, az emberi haladás leírhatatlan ereje testesül meg. A Magyar Munkásmozgalmi Intézet érdeme, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártjának történetét és a népi demokráciák munkásmozgalmának történetét bemutató

múzeumokkal hozzájárul népünk öntudatának emeléséhez, a nemzetközi szolidaritás fejlesztéséhez.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének nevében a népi demokratikus országok munkásmozgalmát bemutató múzeumot megnyitom.

Ezután A. V. Tusunov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága mellett működő Marx-Engels-Lenin-Sztálin Intézet helyettes igazgatója szólt fel, majd több felszólalás után a megjelentek megtekintették a kiállítást.

A genfi értekezlet pénteki ülése

Genf (MTI). Pénteken, magyar időszámítás szerint 15 órakor megkezdődött a genfi értekezlet ötödik ülése. Az ülésen Molotov szovjet külügyminiszter elnökölt.

Genf (MTI) A genfi értekezlet pénteki, ötödik ülése mindössze 40 percig tartott. Az ülésen, amelyen Molotov szovjet külügyminiszter elnökölt, Van Nrabahip Bogszpraband, a thaiföldi és Csevat Acsikalin, a thörök küldöttség vezetője változó kormányának a koreai kérdéssel kapcsolatos álláspontját. Mindkét szónok kompromisszumos megoldás szükségességét hangsúlyozta, ugyanakkor azonban kijelentették, hogy a koreai kérdést az ENSZ 1950 október 7-én az amerikai nyomásra hozott, egyoldalú határozatának alapján kellene rendezni.

A francia küldöttség sajtótájékoztatóján közölte, hogy Molotov szovjet külügyminiszter pénteken

délben villásreggelin vendégül látta Eden angol és Csou En-laj kínai külügyminisztert. A villásreggelin folytatott eszmecsereről péntek estig nem adtak hivatalos jelentést.

Az amerikai küldöttség sajtóértekezletén bejelentették, hogy Bedell Smith amerikai külügyminiszter helyettes szombaton Genfben érkezik. Dulles hétfőn átadja Bedell Smithnek az amerikai küldöttség vezetését és az indokínai kérdéssel kapcsolatos politikai hadjáratának szemmel látható kudarca után visszautazik Washingtonba.

A genfi értekezlet az eredeti tervtől eltérően szombaton nem tart ülést. A legközelebbi ülés hétfőn délután három órakor kezdődik.

A hétfői ülés szónoki listájára egyelőre csak a délkoreai küldöttség vezetője iratkozott fel.

A Vietnami Demokratikus Köztársaság képviselői a jövő héten Genfben érkeznek

Genf. Az MTI kiküldött tudósítója jelenti:

A genfi értekezlet résztvevői, a sajtó és a közvélemény Molotov szovjet külügyminiszter csütörtökön elhangzott beszédének hatása alatt áll. A lapok kiemelik a béketábor két legnagyobb országa, a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság külpolitikájának szilárd elvi egységét.

A Journal de Geneve a szovjet diplomáciai hatásosságáról és eredményéről szólva megállapítja, Molotov nemcsak azt bizonyította, hogy a népi Kína az amerikaiak minden tiltakozása és megterkedése ellenére ténylegesen ötödik nagyhatalomként vesz részt a genfi értekezleten és a Vietnami Demokratikus Köztársaság képviselőit a közeli napokban bevonják az indokínai kérdésben tartandó genfi tárgyalásokba, hanem Molotovnak még az a követelése is időszerte és megvalósíthatóvá vált, hogy India, Indonézia, Burma és más érdekelt ázsiai államok képviselőinek esetleg helyet biztosítsanak a genfi konferencián.

A La Suisse című genfi lap közli, hogy a Rivierán tartózkodó Bao Daj vietnami bábészászár a szorongatott helyzetben lévő Lan-kormány unszolására kénytelen volt feladni eddigi merev ellenállását és csütörtökön beleegyezett

abba, hogy képviselői közös tárgyalási asztalhoz üljenek Genfben a Vietnami Demokratikus Köztársaság küldöttségével.

A baseli Nationalzeitung így tudja, hogy a demokratikus Vietnami kormányának megbízottai már a legközelebbi órákban Genfben érkeznek és hétfőn vagy kedden bekapcsolódnak az indokínai kérdéssel kapcsolatos tanácskozásokba.

A Die Tat című zürichi lap szerint amerikai körökben „elkeseredést keltett” az a tény, hogy Washingtonnak Indokínával kapcsolatos tervei elé akadályok támasztottak.

Több svájci lap azt írja, hogy Dulles hétfőn vagy kedden visszatér Amerikába. Az Egyesült Államok genfi küldöttségének vezetőjét Bedell Smith külügyminiszter helyettes veszi át. Bedell Smith szombaton érkezik meg Genfben. Genfi, zürichi és baseli lapok felhívják a figyelmet Eisenhower amerikai elnök nyilatkozatára, amely szerint a genfi értekezleten valamifajta modus vivendi kell elérni az indokínai kérdésben.

A svájci sajtó úgy véli, Eisenhower ezzel előkészíti az amerikai közvéleményt azokra az engedelményekre, amelyekre Washington az indokínai kérdésben kényszerül.

A szovjet pavilon sikere a lyoni nemzetközi vásáron

Az elmúlt napokban Lyonban megnyitott a 36-ik nemzetközi vásár. Lyon lakóinak tízezrei, Franciaország és más országok üzleti köreinek képviselői keresik fel a szovjet pavilont, ahol

nagy érdeklődéssel tekintik meg a kiállított árucikkeket.

A kiállítás vendégkönyvének bejegyzései bizonyítják, hogy a látogatók nagyra értékelik a szovjet pavilonban látottakat.

HIRADÁS KOREÁBÓL

Egy debreceni orvos emlékei

tal ki a sötét homályban. Ez valamikor Szincson városa volt. Aztán már csak ilyen várost találtunk, ahol útnak vezetett.

★

Első nap, amikor odaértünk, azonnal munkához láttak, hiszen nem volt itt pihenésre idő. Phen-janhoz kb. 280 kilométerre volt a hadikórház, hegyek között, sziklák árnyékában szűk szőrtán, mintegy 3 kilométeres területen. Várkonyi elvtárs nem beszél az itteni munkáról. Talán azért is, mert természetesen tartja, hogy az orvosi kötelesség s a nagy hőstett nem itt születik, hanem kint a fronton és a romok közt a termelésben.

Egy történetet mondott el az emberiségéről, a szolidaritásról, a helytállásról:

„A kórházhoz tartozó gépkocsi három katonával egy távoli útról tért vissza állomáshelyére. Utaközben egy fahidon kellett átkelnie, egy folyó felett. Ott érte őket az „égivesedelem”: a monszum eső. De ez nem is eső, hanem áthatolhatatlan vízzuhatag, amely 5–6 mázsás köveket sodor maga előtt és a monszum odaszögezte őket a folyó hídjára, nem bírták áthajtani. Percenként alatta a folyó, az elemek mérhetetlen ereje tehetetlenné tette a három koreai katonát. Négy kínai önkéntes az áradatnak vetette magát, hogy megmentse a bajba jutott koreai bajtársakat. Nem sikerült... A megvadult folyó elsodorta őket. Az éjszaka is leszállt, a három koreai még mindig küzdött az árral, míg a kórház helyettes parancsnoka — Kán ōrnagy — keresztesülre indult. Reggel talált rájuk a vízrengeteg közepén, elaléltan ölelkezve, a gépkocsi tetején. Kán ōrnagy bikákat szerzett, összekötözte őket, a víznek hajtotta, ő

pedig a bikák farkába kapaszkodva érte el a három katonáját. Megmentette őket...

★

Mindennap megesezt, hogy a kórház ápoltnai és a magyar személynét egymást dalokra tanították...

— Emlékszem, egyszer a leg-távolabbi pavilontól — mintegy 2500 méterről — jöttem a központ felé gyalogosan. Szép nyári este volt. Jenki gépek kóvályogtak a levegőben — hiszen ez már egészen megszokott volt — sürrán rázkódtatták meg a néma csendes éjszakát a bombarobbanások. És ahogy közel érek a központi pavilonhoz, mintha álmodtam volna, ismerős melódia ült meg fülemben. De nem álmotam... Egy csodálatos kórus énekelte messze csengő hangon az éjszakában:

„Tavaszi szél vizet áraszt, virágom, virágom... Minden madár társat választ, virágom, virágom...”

— És mikor odaértem, kint a pavilon előtt sebesült koreai katonák énekeltek, akik elvesztették szemüket, lábukat, vagy kezüket, súlyos sebeket viseltek testükön, vagy akiket a napalm égetett össze.

Aztán mi kezdtünk rá koreai dall énekelni nekik. S egyszer csak egybeforr ez a kórus, mint ahogy a szívünk is együtt dobant: a megbontathatlan barátságunkért, s hogy végre szűnjön meg a vandál pusztítás a sokat szenvedett földön...

★

S eljött a fegyverszünet első csendes perce: július 27-én éjfélkor. Mindenfelé az új életről terveztek, az emberek nyugodtabban jártak-keltek. Elmondta Várkonyi elvtárs, hogy a fegyverszünet után 24 órával minden

Ultettél-e ma csemétét? Figyeltél belycsedik, s mulva hogyan életet adó, első Hajdúsági Gy. lődése gyorsabb hamar hozott gy. ére sincs, hogy ködését. Azóta eg penicillint ad Milliónyi ember övje a szabad munkájának érté Most lett harm Hajdúsági Gyóg ben, — az elmlt gyedévben meg vándorzászlóját ményekkel érde kollektívája a s tőseket?

Otvenkettő ny mekcipőben járt negyedév alatt 5 rint értékű pen Otvenhárom negy ben — és ez év is — már 30 milliót. Lelkes mu

Milyen nagy egy fiatal üzemi ággy zümmögése helyben vörösen állnak a szelők jénél. Minden gyobbig, de csak egyre több ilyen a hazának

A munka ere keréről már a b Itt állunk meg e soros a szöveg illik: a Gördülő ség zászlajért f ipari minisztériu szerezte meg. 10 negyedévi tervét tartott áprilisi t

Mikor az őrs szervezetenként sze. Napirenden gresszusi hónap elsőség megszert

...A Gördülő tekü kongresszu millió forint ér ötvenszeresét gy magyar gördülő 1952 november 7 fel, ma már a séért folyik a ha a kísérletezések „fészeke” modern vállalat lett.

Régen volt il Termelői értekez Erőműben, mint gel. Az Erőmű d den okuk meg ve üzem tülteljesíté évi tervét, előz láz óta élzem le

Nehéz feladat üzem vezetőinek az elmúlt negyed ki, hogy elnyerh kinttétését. Az eredményeinek é is, hogy egy olya dacolva érték el volt. A jó eredm zata: a pontos, t ami a Debreceni ját jellemezte.

Az előrelátást, mutatja a többel üzemmek a legna dési akadályok i szénhiánya, mer nyáron gondosk tartalékról. A gondosan kezelt kely volt a szén a csökkenése.

Kerezi Ferenc fűtő így nyilatko negyedévben vő ről:

ÉLÜZEMEINK — BÜSZKESÉGEINK

Hajdúsági Gyógyszergyár

Uteltél-e már gyümölcsju-csemetét? Figyeld, hogyan terebélyesedik, s három-négy év múlva hogyan hozza meg az életet adó, első terméseket? Nos, a Hajdúsági Gyógyszergyár fejlődése gyorsabb volt, viszonylag hamar hozott gyümölcsöt. Három éve sincs, hogy megkezdte működését. Azóta egyre több és több penicillint ad a dolgozóknak. Milliós ember életét, egészségét óvja a szabad magyar dolgozók munkájának értékes terméke.

Most lett harmadszor élüzem a Hajdúsági Gyógyszergyár. Közben, — az elmúlt év negyedik negyedében megkapta a SZOT vándorújságját is. Milyen eredményekkel érdemelte ki a gyár kollektívája a sorozatos kitüntéseket?

Otvenkettő nyarán még gyermekcipőben járt az üzem. Egy negyedév alatt 5 és félmillió forint értékű penicillint termelt. Otvenhárom negyedik negyedében — és ez év első negyedében is — már 30 millió forintnyi értéket. Lelkes munka, fáradságtalan

Gördülőcsapágygyár

Milyen egyszerű, sokatmondó is tud lenni egy fiatal üzem szívverése. A forgácsoló gépek lágy zümmögése bejárja a tájat, a kovácsműhelyben vörösen izzik a vas és szék és szék állnak a születő magyar gördülőcsapágyak bölcsőjénél. Minden részleg, a legkisebbtől a legnagyobbig, derékasan megteszi a magáét, hogy egyre több ilyen fontos alkatrész készüljön el a hazának.

A munka eredményeiről, az utóbbi hetek sikeréről már a bejárat mellett több tábla beszél. Itt állunk meg először. Az egyikben talán 20—30 soros a szöveg, de győzelmi jelentésnek is beillik: a Gördülőcsapágygyár a Központi Vezetőség zászlajáért folyó versenyben a kohó- és gépipari minisztérium területén a második helyet szerezte meg. 106,9 százaléka teljesítette az első negyedévi tervét, április 23-án 80 százaléknál tartott áprilisi tervének.

Mikor az örömhír szétáradt az üzemben, alapszervezetként rögtön röpgyűléseket hívtak össze. Napirenden csak egyetlenegy pont, a kongresszusi hónap sikerének megszilárdítása, az első negyedéves megismerése szerepelt...

... A Gördülőcsapágygyár 2.119.000 forint értékű kongresszusi vállalatát eddig már másfél millió forint értékben teljesítette. Több mint ötvenszeresét gyártja az 1953 januárinak. Az első magyar gördülőcsapágyak elkészítése után, amit 1952 november 7-én Rákosi elvtársnak ajánlottak fel, ma már a negyedszázadik darab elkészítéséért folyik a harc. Az egykori kis átképzős üzem, a kísérletezők és a tervezetek nyugtalan „fészke” modern technikával felszerelt nagyipari vállalat lett.

Debreceni Erőmű

Régen volt ilyen ünnepélyes termelési értekezlet a Debreceni Erőműben, mint pénteken reggel. Az Erőmű dolgozóinak minden okuk meg volt az öröme. Az üzem túlteljesítette első negyedévi tervét, először a felszabadulás óta élüzem lett.

Nehéz feladatokat kellett az üzem vezetőinek, munkásainak az elmúlt negyedévben megoldani, hogy elnyerhessék az élüzem kitüntetését. Az Erőmű kiváló eredményeinek értékét növeli az is, hogy egy olyan kemény tétellel dacolva érték el, amilyen az ideje volt. A jó eredmények magyarázata: a pontos, tervszerű munka, ami a Debreceni Erőmű munkáját jellemezte.

Az előrelátást, a tervszerűséget mutatja a többek között, hogy az üzemnek a legnagyobb közlekedési akadályok idején sem volt szénhiánya, mert még az elmúlt nyáron gondoskodott megfelelő tartalékról. A tartalék szén gondosan kezelték, s igen csekély volt a szén fűtési értékének a csökkenése.

Kerezi Ferenc sztahanovista fűtő így nyilatkozik az elmúlt negyedévben végzett munkájáról:

ennek a feladatnak a megoldásában.

A termelő munka sajátosságánál fogva jóideig nem tudtuk, hogy hogyan értékeljük itt az egyéni teljesítményt. Buzna Arpád elvtárs, a fermentáló üzem vezetője kezdte alkalmazni először a pontrendszert. Ez abban nyilvánul meg, hogy mindenki kap a negyedév elején egy alap-pontszámot. Ezt azután pozitív vagy negatív irányban változtatja, aszerint, hogy hogyan dolgozik az illető. Az utóbbi időben — mint megtudtuk — az a jellemző, hogy több jó pontot szereznek a dolgozók. Egyre kevesebb az elkesők, igazolatlanul hiányzók száma.

Sokat lehetne írni a Hajdúsági Gyógyszergyár dolgozóinak munkájáról, eredményeiről. Talán az a legjellemzőbb, hogy ma a munkásosztály nagy ünnepén a felvonulók élén haladnak. Büszkék lehetnek! A szocializmus építéséhez, a dolgozók jólétének fokozásához nagymértékben hozzájárultak.

Gördülőcsapágygyár

Szüntelen tökéletesedik a gyártmányok minősége is, csökken a selejt. Ma már 90—93 százaléknál N minőségű gördülőcsapágyakat készítenek a tavalyi 35—40 százalékos minőséggel szemben. Az öntödei selejt ugyancsak 11,4 százalékról 5,7 százalékra mérséklődött és most tovább folyik a harc, hogy még kevesebb legyen. Es a technika? Erről is essen néhány szó, szinte ugrásszerűen tökéletesedett a gyártási menet. A forgácsoló II-ben ma már a legmodernebb négyorsós automatákkal dolgoznak, bevezették a görög menetes hengerrel való köszörülést, az alkatrészek pneumatikus felfogását, a csapágyak belső esztergálását másoló berendezés segítségével. Az öntőedényben a nyers vas, koks, stb. felszállítását a kupolához szintén gép segíti már. Sőt rövidesen a görög meleg sajtölését is bevezetik, amely egycsapásra biztosítja majd a gyártás gazdaságosságát s még alacsonyabb szintre szorítja az önköltséget.

A verseny élén két üzemrész, a forgácsoló I. és a köszörűs halad. A köszörűs 248 ezer forint értékű kongresszusi vállalatát, már 390 ezer forintra teljesítette, a forgácsoló I. is állandóan túlteljesítésben van. Olyan emberek és párttagok dolgoznak itt, mint Pintér Sándor elvtárs köszörűs, aki már 1955. évi tervét teljesíti, mint Szalasi Tóth András párttag, Dávid József öntő, tagjelölt, Koszta Tivadár pártönkivüli esztergályos, akik ugyancsak 1954 szeptember 3-át, július 10-ét, illetve június 26-át írnak már tervnaplójukba.

A mi harcos ünnepünkön, május elején a gördülőcsapágygyáriak majd ezzel a jelvényt, a becsület és a hősiesség ötgúgy csillagával vonulnak fel.

Pár nap múlva visszafirtak, hogy nem találják a hibát, nincs a motornak semmi baja. Csak amikor megírtuk, hol a hiba, akkor jöttek rá. Tehát még kezdetben észrevettük a hibát, kicseréltük a hibás motort, különben, ha üzem közben romlik el, napokig tartó áramzavart okozhat.

A Debreceni Erőműnél — az üzem természetéből adódóan — nem sokan dolgoznak, de az itt dolgozók munkája számos üzemre kihat, többszáz, sőt több ezer munkás teljesítménye függ attól, hogy van-e elegendő villamosenergia. A Debreceni Erőmű jó munkája hozzájárult ahhoz, hogy még négy debreceni üzem megkaphassa az élüzem címet: az Alföldi Nyomda, a Hajdúsági Gyógyszergyár, a Debreceni Gyógyszergyár és a Gördülőcsapágygyár.

Az első negyedévben elért jó eredmények lelkesítették még jobb munkára az Erőmű dolgozóit. Losinszky Tibor főmérnök elvtárs az üzem dolgozóinak nevében mondotta:

— Az igaz, hogy először letöltöttem az Erőmű dolgozóin múlik, hogy valóban így is legyen.

Debreceni Gyógyszergyár

Kettős ünnep a mai nap a debreceni gyógyszergyári dolgozók életében. Az első nagy ünnep a május 1., a proletárnemzetközi

ség nagy napjának ünnepe, a másik nagy ünnep, hogy a nehézipari minisztérium Szervezővegyipari Igazgatóságához tartozó gyógyszergyárak közül elnyerték a dícsőség, a büszkeség jelvényét, az „Élüzem” címet. Ez az eredmény arról tanuskodik, hogy a gyógyszergyáriak tudják: saját üzemükben a jobb és a szebb jövő megteremtéséért küzdenek. Ezért mind jobban kialakult az új szocialista viszony a munkához, mind magasabba lágol a szocialista munkaverseny tüze.

A győzelem feltétele már hónapok óta érett. A statisztikai kimutatók bizonyítják ezt legjobban. Januárban 102,4, februárban 111,9, márciusban 122,5 százaléka teljesítették tervüket. Az első negyedévi tervüket 112,5 százaléka teljesítették 100 százalékos tervszerűség mellett. Ezért a jó munkájukért ítélte oda a minisztérium most már harmadszor az élüzem címet. Az üzem dolgozói lelkesedéssel, nagy örömmel fogadták ezt a hírt. Ezt a termelési grafikon bizonyítja. Addig, amíg 28-án napi tervüket 112 százaléka teljesítették, 29-én, az öröm-

hír napján 116 százalékos tervteljesítésről adtak számot.

Amíg eljutottak idáig, komoly nehézséggel kellett megküzdeniük. Erről beszélt Kiss Miklós igazgató elvtárs és dr. Varga Pálné főmérnök elvtársnő is. Minden céljuk és igyekeztük az volt, hogy a haza iránti kötelességüknek eleget tegyenek, vagyis a tervet teljesítsék. A vasútkorlátozások miatt nem tudták idejében leszállítani a szükséges anyagot. A kevés villamosenergia is akadályozta a gyár termelését, s nem utolsósorban a szénhiány, ami miatt a magnézium égetését csak január végén kezdhették meg. A kúposztály dolgozói pedig februárban egész hónapon át álltak. Márciusban a kongresszusi verseny lenyűgözte magával ragadta az üzem valamennyi dolgozóját. A 250 ezer forintos felajánlástkat előreláthatólag túl is teljesítették.

Hosszú és kemény munka után az üzem dolgozói a mai felvonuláson emeljük magasra az ötgúgy fényes csillagot, hogy hirdesse eredményüket, harcos helytállásukat.

A színpompás felvonulás után több mint 15 ezer forintot osztanak ki a legjobbak között.

Alföldi Nyomda

Élüzem lettünk — fut végig a boldog, örömhír, szárnyal a köcszeten, a gépszédőtermen s eljut az üzem legelégültebb részébe is. A hír hallatára mindenütt mosoly derül a munkásarcokon. Ez a mosoly száz és száz munkás végtelen örömet, büszkeséget jelent.

Régi vágyuk teljesült most az Alföldi Nyomda dolgozóinak. Évek óta arra vágytak, hogy egyszer az ő üzemük homlokzatán a jó munkát, a kötelesség teljesítését hirdető ötgúgy csillag ragyogjon.

Az ötgúgy csillag „megszerzéséért” kemény küzdelmet folytattak a nyomda dolgozói. Az 1954-es év első negyedéves próbára tette tudásukat az üzem, a haza iránti szeretetüket, mert nem volt könnyű az első negyedév. A kemény léti megakadályozta a munka megszokott ütemét. A szinte mindennapos energia megszakítások feborították a műszakok rendjét, a dolgozók beosztását. Különösen komoly bajok mutatkoztak a délutáni műszaknál, ahol az áramkorlátozások miatt 200—300 munkásra esett ki a termelésből. A műszaki vezetőség azonban nagyon helyesen éjjeli műszakot szervezett, ahol a dolgozók kemény, áldozatkész munkával teljesíteni tudták a reájuk bízott feladatokat.

A papírgyárak nem küldték időre a megrendelt anyagot, vagy éppen a várva-várt szállítmányban nem olyan típusú és alakú papír érkezett, amely az akkor folyó

munkához alkalmas lett volna. Hívenkor természetesen átszervezték a munkát. Így történt meg például az is, hogy a 327-es fűzet gyártásához a fél folyamán háromszor kezdtek hozzá, míg végre a megrendelt mennyiséget legyártották.

Különösen nagy elismerést érdemelnek az üzemben dolgozó anyák, asszonyok, akik a kemény hidegben szinte fűtlen termekben dolgoztak végig a 8 órát. A költséges példát nem egyszer elfordult, hogy a hőmérséklet annyira alacsony volt, hogy a papírra, amelyre dolgoztak, rádermedt az enyv. De utóbb Szatmári Gábor fűtő váltotta, hogy éjjel 12 órákor kezd meg munkáját, hogy a termelés zavartalanul folyhasson.

A sok nehézség ellenére is az Alföldi Nyomda munkásai, művezetői állták a sarat, nem adták fel a terv teljesítéséért indított harcukat. A gyár kollektívája az I. negyedévben együttösen legyőzte a nehézségeket, ezt legjobban bizonyítja 110,3 százalékos tervteljesítésük.

Az üzem 11 legjobb dolgozója tegnapi nap folyamán ünnepélyesen megkapta a sztahanovista oklevelet. Az első negyedévi munka lázában, a hősi helytállásban született sztahanovisták között van Lovas Mártonné fűtőnő és Burai János készítő is. Mind a ketten 160—170 százalékos eredményükkel méltán érdemelték meg ezt a nagy megtiszteltetést.

A vas- és fémgyűjtésben a Fazekas Mihály általános iskola úttörői vezetnek

Ezen a héten a vas- és fémgyűjtésben nagy fellendülés volt. A Mezőgazdasági Vízépítő Vállalat dolgozói már az elmúlt hetekben teljesítették előírt tervüket. Április utolsó hetének első napjain azonban üzemtakarítást végeztek. A kutatásnak, a lelkes munkának meg lett az eredménye: 54 mázsa vasat és fémeket gyűjtöttek össze. Így tervüket háromszorosan túlteljesítették.

Az ő példájuk nyomán a Debreceni Bádógos és Vizszereles KSz dolgozói is újból szíjjelnektek házuk táján. Rájöttek, hogy nagyon sok olyan vas- és fémhulladék van, amelyet már nem lehet használni. „Nagyakarításu-

kat” siker koronázta. Április 29-én 110 mázsa vasat adtak át a gyűjtőhelynek.

Az úttörők is — különösen az elmúlt napokban — fáradságtalanul, lelkesen végeztek munkájukat. A Fazekas Mihály állami általános iskola úttörői — a fémgyűjtő hónap alatt — 290 mázsa vasat és fémeket gyűjtöttek. Erdékesége ennek az, hogy a 200 mázsból 100 mázsa ezen a héten gyűjtöttek. Így az iskolások versenyében jelenleg az első helyet foglalják el. Jólal kisebb eredményről számolhatnak be a Pacsirta-utcai iskola úttörői, akik jelenleg a második helyen állnak 86 mázsa eredményükkel.

Párt és pártépítés

A helyi politika kialakításának alapja a lenini hármass jelszó

Mint minden falusi pártszervezetünkre, a berettyószentmártoni pártszervezetre is az új szakaszban igen nagy feladatok hárulnak. Többé-kevésbé a Berettyószentmártonban nemcsak a munkás-paraszti szövetség és ezen belül a középparasztokkal való szövetségünk. A berettyószentmártoni pártszervezetre is vonatkozó Középparaszti Vezetőségünk határozata: „Támazkodva a Központi Vezetőség júniusi, októberi és decemberi határozataira — minden pártbizottságunk és pártszervezetünk köteles kidolgozni az új szakasz feladatainak végrehajtását célzó helyi politikáját.”

Ehhez azonban az szükséges, hogy pontosan ismerjük a község viszonyait, a hagyományokat, a parasztság rétegződését, a falu problémáit.

Berettyószentmártonban

a felszabadulás óta nagy változások történtek. A pártszervezetek tehát ismernie kell a mutatót. A múlt olyan volt, mint sok más ezer község. Leszka, „gói” Karácsonyi, „báró” Vay és még egy pár földbirtokos uralta a községet. Tíz-zen a község földjének csaknem 80 százalékát tartották birtokukban. További 38 kulákgazdasághoz több mint 2000 hold tartozott. A földesurak és kulákok a község területének 72 százalékát birtokolták. Tehát édes-keves maradt a dolgozó parasztnak. Kétszáz családnak tájpalatnyi földje sem volt.

Felszabaduláskor mindez megváltozott. Négy száz család kapott földet. Minden berettyószentmártoni család földtulajdonos lett. A középparasztok száma 34-ről 136-ra nőtt. Később pedig megalakult a termelőszövetkezet is: a Győzelem, utána a Béke. Különösen a Győzelem fejlődésében voltak bajok, migence egyesült a Bekével, mert a vezetőség nem tartotta be az alapszabályt, megszegte a szövetkezeti demokráciát. Jelenleg ismét két termelőszövetkezet működik a faluban, mert a Béke tsz. székerei látva több középparaszt kezdeményezésére megalakult az I-es típusú Kossuth tszcs, amely 1952 őszén hármass típusúvá alakult át. Hozzá tartozik még a falu helyzetének megértéséhez az is, hogy a kulákgazdaságok száma fizre apadt le és földterületük aig haladja meg a 200 holdat. A faluban tehát ma van két termelőszövetkezet, az egyéni dolgozó parasztszók zöme középparaszt és a kulákgazdaságok száma és területe csökkent. Ebből kiindulva kell alkalmazni a lenini hármass jelszót a berettyószentmártoni pártszervezetnek: „támazkodj a szegényparasztra, szövetkezz a középparaszttal, harcolj a kulák ellen!”

Pártunk és kormányunk az új szakaszban a mezőgazdaság nagyarányú fejlesztését tűzte ki feladatul az elkövetkező évekre. E feladatot a munkás-paraszti szövetség tovább megteremtése nélkül nem oldhatjuk meg, viszont a mezőgazdaság pártunk által kitűzött fejlesztése tovább erősíti a munkás-paraszti szövetséget, tehát egyben a munkás-paraszti szövetség megerősítésének gazdasági alapja is. Mappedig a munkás-paraszti szövetség csak a lenini hármass jelszó alapján tudjuk megvalósítani, illetve megszilárdítani.

Nines még egy

paraszti réteg Berettyószentmártonban, amely oly sokat kapott volna a demokráciától, mint a szegényparasztszók. Földet kaptak, megszabadultak a kulákok velőmag, és igazságtaljától és jelentős részüük belépett a Béke vagy a Kossuth tsz-ekbe, hogy biztosabb és gondatlanabb életet biztosítson magának. Sokan elmentek a parba és sokan magas állami funkcióba kerültek, amire a múltban nem is gondoltak. A termelőszövetkezeti társ Berettyószentmártonban az új gazdaság, szocialista parasztság képviselői és egyben az új, jobb és szebb paraszti élet útterői. Szóval a lenini hármass jelszó, hogy a megváltozott helyzetben ők „a munkásosztály ügyvivői” falun. A berettyószentmártoni tsz tagok a faluban tehát a szocializmus ellenjáró harcosai kell, hogy legyenek, ők a főtámaszai a munkásosztálynak, pártunk politikájának. Ez azt a feladatot roja a pártszervezetre, hogy teljes erejével segítse a termelőszövetkezeteket és minden támogatást adjon meg nekik, hogy egyre magasabb terméseredményeket érjenek el. Egyben hangsúlyozni kell azt is, hogy a pártszervezet felolós a termelőszövetkezetek jó eredményeiert.

A pártszervezet legfontosabb feladata a két termelőszövetkezet megszilárdítása érdekében: a tagság szocialista nevelése és egységének megerősítése, mert csak így támazkodhat egyre nagyobb mértékben a tsz tagokra, ha megvalósul a tagság teljes egysége és egyre jobb nevelő munkát fejt ki a tsz tagok között. Különösen fontos, hogy az esetleges surlódásokat megszüntesse a volt szegényparaszti és a volt középparaszt tagok között. Viszont az eredményes gazdálkodás, a nagyobb jövedelem biztosítása adja meg az anyagi alapot a tagság egységének létrehozásához és nemkülönben a tagság szocialista nevelésének. Meg kell érteni a tagokkal tehát, hogy a tsz-ben szükség van a volt szegényparasztszók harcoságára, állhatatosságára, de ugyanilyen szükség van a volt középparasztszók szaktudására, szervezőképességére.

A lenini hármass jelszó első részének ez azonban csak egyik oldata. A pártszervezetnek az eddigi sokkal jobban kell támazkodnia az egyéniileg gazdálkodó szegényparasztszóra is. Pártunk azt akarja, hogy elsősorban a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló határozat végrehajtásával és a többi kormányintézkedés megvalósításával növekedjen a szegényparasztszók életszínvonala és jövedelme, gazdaságuk fejlesztése. Berettyószentmártonban számos jeit találunk annak, hogy az egyéniileg gazdálkodó szegényparasztszók is fejlesztik gazdaságukat. Többen bérletek tartalékföldet, eléket és más mezőgazdasági szerszámokat vásároltak, megnövekedett az állatállomány is a községben.

Sok hiba van még, sok panasz hangzik el a faluban. Nem kielégítő az árulatlás, többen szövetkezték, hogy nincs lucernamag, s.b. A szegényparasztszóra való támazkodás azt is jelenti, hogy a szegényparasztszók jogos panaszait — amelyek rendszerint a középparasztszókéi is — el kell intézni: ez a pártszervezet egyik igen fontos feladata. A jogos panaszok orvoslása nélkül, az egyéniileg dolgozó parasztszók érdekeinek védelme nélkül világos, hogy nem lehet a támazkodni rájuk. Tehát ezt a feladatot a lenini hármass jelszó szabja a pártszervezet elé: „támazkodj a szegényparasztra”.

„Köss tartós szövetséget a középparaszttal”, ez a lenini hármass jelszó második része. Ezt Berettyószentmártonban is megteremtette a pártszervezet. A községi pártszervezet vezetői nem ismerték kellően a párt parasztpolitikáját és a lenini hármass jelszó alkalmazását. Ez többek között odavezetett, hogy becsületes középparasztszókát kuláklisára tettek. Ez történt meg Ritók Lajossal és Csora Péterrel. A párt parasztpolitikájának több durva megsértése megingatta a középparasztszók bizalmát a pártban és a munkásosztályban. Ennek folytán megtörtént, hogy több középparaszti is otthagya a földjét.

Gyökeres fordulat következett be a középparasztszókát a párt határozatainak és a kormányprogramnak közzététele után. Megnőtt termelési kedvük. Wink-

ler Ferenc, Csuhá József, Szántó László és mások, akik visszavonultak egy ideig a község életéből, való részvételtől, ma már a termelési bizottságban tevékenykednek. Számos javaslatot tettek az állatállomány fejlesztésére és a szikesek termékenyvé tételére. Erdei János, Triffon György azelett le akartak mondani földjükről, az idén taralékföldet bérletek, 35-en köztük talajművelési szerződést a földtulajomással. Mindez azt bizonyítja, hogy a pártszervezet tovább helyes politikával tartósan szövetkeztetik a középparasztszókkal, számíthat rá. De a tartós szövetség azt jelenti, hogy a pártszervezetnek szívén kell viselnie a középparasztszók érdekeit és harcolnia kell kiegészítésükért. Emellett meg kell becsülnie a középparasztszaktudását és bátran vegye is igénybe, mert a becsületes középparasztszók örüinek annak, ha használhatják a községnek és a hazának évtizedek alatt megszerzett szaktudásukat. A pártszervezetnek kötelessége éberlen örködni azon, hogy a középparasztszók ellen gazdasági kényszert, erőszakot ne alkalmazzanak, például a szerződéses termelésnél.

Viszont azt is tudnia kell a pártszervezetnek, hogy a középparasztszókkal való tartós szövetség nem lehetséges a kulák elleni harc nélkül. A lenini hármass jelszó harmadik része kimondja: „harcolj a kulák ellen, egy pillanattig se szünetesd meg a harcot ellene”. A középparasztszók megnyerését nem lehet elképzelni a kulák gazdasági és politikai befolyása korlátozásáért folyó harc nélkül.

A községi pártszervezet sok hibát követel el az elmúlt években a kulákok elleni harc során. A korlátozás politikáját nem vette figyelembe, mert eredményeit tekintve a kulákok kiszorítását folytatta — helytelenül. Ezt bizonyítja, hogy a kulákgazdaságok száma 38-ról fizre csökkent és földterületük 2000 holdról kétszázra. Mindezt adminisztratív úton érték el. Tehát a hiba igen súlyos, hiszen a kulákok elleni harcba bele kell vonni a falu dolgozó parasztszóját, mert vala-mennyiönek kizsákmányolása és ellensége a kulák. Ez a hiba megszünt, most van más. A berettyószentmártoni kulákok jelenleg 36 mázsa hízott sertéssel tartoznak a tanács fizre, a pártszervezet és a tanács fizre ezt a fizrehetetlen dolgot. Joggal teszik fel a kérdést: a beadást teljesítő becsületes kis- és középparasztszók, hogy a tanács miért elnéző a kulákokkal szemben. Mert a pártszervezet is megfélemez a lenini hármass, de egységes jelszó harmadik részéről. A kulákok elleni harcot azonban nem csak Berettyószentmártonban feledeznek meg, hanem a megye sok más községében is, hiszen a megyei kulákok több mint ezer sertéssel tartoznak az államnak. A kulákok elleni harcot a pártszervezetnek kell vinnie és bele kell vonnia a község egész dolgozó parasztszóját.

Berettyószentmártonban az ottani dolgozó parasztszók javára nagyon megváltozott az élet: ellentét a földesurak, új házak épültek, a dolgozó parasztszók földhöz jutottak, több eke, több kerékpar, több rádió hirdeti, hogy a dolgozó parasztszók ma már jobb, szebb és kulturáltabb életet él — mindez a munkás-paraszti szövetségnek, vezető erejének, a munkásosztálynak, pártjának köszönhető. A jövő még szebb, a párt politikája, a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló határozat végrehajtása során az élet Berettyószentmártonban még szebb, könnyebb és boldogabb lesz. Ehhez azonban az ottani dolgozó parasztszók közreműködése is szükséges. A pártszervezet feladata, hogy szivós agitációs munkával győzze meg a dolgozó parasztszókat a mozgósítás öket a szocializmus felépítésének hatalmas munkájára.

A NÉPLAP rádióműsora

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIO 6-8: Reggeli zene, 7:30: Naplár, 8: Hírek 8:15: Egy falu — egy nótá, 9: Zenei felütő 10: Vasárnapi levél, 10:10: Csinn-Bamm! 11: Építő szék, 12:15: Jó ebédhez szó a nótá, 13: Május királynője, 14:45: Egy nót a külpolitikában, 15: Szív küldi szívnek szivesen, 16: Szabadság szerelem, 17: Táncezen, 17:40: Kineses Ka. (madár), 18:40: Ha még nem tudná, 19:10: Sporteredmények, 19:15: Szórakoztató zene, 20:10: Jót nevetünk, 21:40: A vacsárp eporija, 22:10: Operatárszettek, 23: Helyszíni közvétel: budapesti hangversenytermékből.

PETŐFI-RÁDIO

8: Reggeli muzika, 8:30: Unitárius-variációk, 9:00: Képzőművészet a stúdió, 9:30: Falurádió, 9:30: Miska bácsi lemezestádjaja, 10:10: Délelőtti muzika, 11: Népek muzikája, 11:30: Népi muzika, 12:30: A viágródalom humorosa, 13: Klasszikus operettek, 14: Hangcsenek, 15: Előadás, 15:20: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 16: Verdi operái, 16:40: Pál utcai fiúk, 17:28: Jgy látom en... 17:45: Szimfonikus zene, 19:10: Az építő kommunizmus nagy országában, 19:40: A Tartós békeért, népi demokráciáért, a lap ismertetése, 19:45: Táncezen, 20:30: Magyar operettek, 21:00, 21:50: Szórakoztató muzika, 22: Zenekari hangverseny.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIO 6-8: Vasárnapi sporteredmények, 8:30: Reggeli hangverseny, 9:10: Hangcsenek, 9:20: Orosz nyelvlecke, 9:40: Iskolások korusa, 10:10: Gígl ónekel, 10:30: Mierke, 11: Hangszer-szóok, 11:30: Születésnap, 12:10: Déli hangverseny, 13: Mi történt a nagyvilágban? 13:05: Népi zene, 13:50: Operatárszettek, 14:25: Utóé-híradó, 14:50: Heti zenei kalendárium, 15:40: Táncezen, 16: Hírszél lejtőre, 16:25: Műsor az utóé zenei szakköröké, 16:40: Mozart, művek, 17:10: Előadás, 17:25: Liszt-művek, 17:40: Lent és kard, 18:10: Fúvószena, 18:30: Hangcsenek, 19: Zenekari művek, 19:40: A rádió vánszól falusi hallgatói kérdése, 20:10: A nagygazda menyé, 21:20: Jó munkáért — szep muzsikát, 22:10: Tíz perc külpolitikai, 22:20: Hálánk zenei életéből, 23:30: Szórakoztató zene.

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Három keréngő, 14: A Rádió kisegütése játszik, 14:40: Kínálók bármir, 15:30: Elsen Iran ez ki akókat enkel, 14:45: Kártyasóna a 16: Tízóra, 16:20: Népi önekesonk műsorából, 16:40: Szimfonikus zene, 17:20: Művészek az állásért, Rádió mikrofonja előtt, 17:40: Szív küldi szívnek szivesen, 18:40: Népdal-föld, 19: Szív küldi szívnek szivesen, 19:40: Hangcsenek, 20:30: Vonosnegy, 21:10: Táncezen.

Kedd

KOSSUTH RÁDIO 8:30: Zenekari hangverseny, 9:20: A Gyermekekrádió műsora, 10:10: Szórakoztató zene, 10:40: Nagy utazók, 11: Fúvószena, 11:30: Szerelmes tenzer, 11:40: Népdalok, 12:15: Déli hangverseny, 13: Smetana műveiből, 13:30: Balettzene, 14:25: Hangverseny gyermekeknek, 14:55: A Rádió népi zenekara játszik, 15:15: Francia operatárszettek, 16: Az első akkák, 16:40: Janusz Ferenc hegedű, 17:10: Szív küldi szívnek szivesen, 17:40: Kédes anyanyelvünk, 18: Táncezen, 18:30: Hangos Ujság, 19: Egy falu — egy nótá, 19:40: A rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire, 20:10: Ismerkedés a zeneirodalommal, 21: Operatárszettek, 21:35: Alattkerti éta, — 22:20: Hegedűverseny, 22:50: Aubrey Pankey önekel, 23: Mi történt a nagyvilágban?

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Verbunkosok és eszárások, 14: Déltáni hangverseny, 15: A Magyar Rádió kisegütése játszik, — 15:40: Új hajlása, 16:10: Szórakoztató zene, 17:15: Beszélő a sz Utazás Kínában, 17:30: Hevesi népdalok, 18:10: Felesleges emberek — felesleges gépek a tőkés világban, 18:30: Liszt zongoraműveiből, 19: Az építő kommunizmus nagy országában, 19:30: A köszívű ember fia, Számhá 4 felvonásban, — 22:17: Hangcsenek, 22:30: Színés magyar muzsika.

Szerda

KOSSUTH RÁDIO 8:30: Lakatos Vince és zenekara játszik, 9: Mi történt a nagyvilágban? 9:05: Szórakoztató zene, 9:20: A könyv története, 9:40: Daltanulás — 10:10: Arik és dalok, 10:30: Óvodások műsora, 11: Indulók, 11:30: A Magyar Rádió önekarának műsora, 12:15: Hangos Ujság, 12:45: Operatárszettek, 13:20: Külföldi fúvószena, 14:25: Utóé-híradó, 14:50: Népi zene — népi kórusok, 15:10: Az építő kommunizmus nagy országában, 15:40: Könyvi zene, 16: A debreceni lunatikus, 16:40: Kedves hallgatóink! 17:10: Szív küldi szívnek szivesen, 18: Hírszél lejtőre, 18:30: Táncezen, 19: Bura

Sándor és zenekara játszik, 19:30: A vtrázó megozadás újja, 20:10: Az ifjú garda, Opera négy felvonásban, 22:10: Tíz perc külpolitikai, — 22:20: Az operaközvetítés folytatása, 22:55: Aed.

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Reggeli zene, 14: A rádió kisegütése játszik, 14:35: Operatárszettek, 14:50: Tíz perc tudomány, 15:40: A szép Tortiza, 16: Déltáni hangverseny, 17: A Maszólag Vallalat Nagyköznezi Kulturágozatóegységének önekarának önekel, 17:25: Híre népi zenekarak műsorából, 17:40: Kédes anyanyelvünk, 18:10: Hangcsenek, 18:30: Filmmzene, 19: Erőköen, mezőköen...

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIO 8:30: Balettzene, 9:20: Fatimá Elbeszélés, 9:40: Gyermekzene, 10:30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 10:30: Ismeretterjesztő előadás, 10:45: A Zenei művészet Főiskola hallgatóinak hangversenye, 11:10: Népi művelési Híradó, 11:20: Vidám fúvószena, 12:15: Déli hangverseny, 13: Kórusok, 13:30: Magyar népdalok, — 14:25: A Rádió Gyermekekrádió műsora, 15:10: Brecht-művek, 15:30: Előadás, 15:45: Népek zeneje, 16: Legkedvesebb versem, 16:30: Blahina kedves dalából, 17:10: Jó munkáért szep muzsikát! 17:45: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk, 18: Szív küldi szívnek szivesen, 18:50: Hangos Ujság, 19: Egy falu — egy nótá, 19:40: A rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire, 20:10: Szírvány, 21:10: Táncezen, 22:20: Szimfonikus zene, 23:30: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Filmmzene, 14: Déltáni hangverseny, 14:55: Liszt-művek, 15: A rádió kisegütése játszik, 15:40: Hangcsenek, 16:30: Zenekari arcképek, 17:25: Agrótechnikai előadás, 18:30: Népek tavasza, 19: Az építő kommunizmus nagy országában, 19:30: Fúvószenekari hangverseny, 20:10: Sporthíradó, 20:30: Magyar népdalok és táncok, 21:30: 800 millió... 22: Szórakoztató zene.

Péntek

KOSSUTH RÁDIO 8:30: Zenekari hangverseny, 9:20: A Gyermekekrádió műsora, 9:40: Tarka bokréta, 10:10: Dalok, 10:30: Óvodások műsora, 10:50: Az Okos Macsk, 11: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 11:30: Dalok, 12:15: Hangos Ujság, 12:35: Fúvószena, 13: Rejzlekek Kókai Lászlav agyú c. daljáték zenéjéből, 13:30: Külföldi népzene, 14:35: Utóé-híradó, 14:50: Szimfonikus zene, 15:10: Hutter Gyula hegedű, — 15:30: Hangcsenek, 16: Orosz nyelvlecke, 16:20: Fata ok szórakoztatója, 16:40: Benze Miklos önekel, 17:10: Könyvi Duna Zoltán és zenekara játszik, 17:40: Előadás, 18: A Magyar Rádió önekarának hangversenye, — 19:20: Táncezen, 19:45: Előadás, 19: Jó munkáért — szep muzsikát, 19:40: A rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire, 20:10: Tegnaptól — holnapig, 21: Szimfonikus zene, 22:10: Tíz perc külpolitikai, 22:20: A rádió népi zenekara játszik.

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Hangversenyek, 14: Szórakoztató zene, 14:40: Chopin-művek, 15:10: Fúvószena, 15:15: Filmmzene, 16: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 16:30: Szív küldi szívnek szivesen, 17: Atótelek emberiség, 17:30: Képvadás-történet, 17:50: Operatárszettek, — 18:10: A szálmi tiz csapatja, 18:30: Zenekari hangverseny, 19: Az építő kommunizmus nagy országában.

Szombat

KOSSUTH RÁDIO 8:30: Zenekari hangverseny, 9:15: Hang csenek, 9:20: Utóé-híradó, 9:45: Utóé dalok, 10:10: Csillagok, 11:05: Magyar dalok, 11:30: Gombás fertőzés a bőrön, 11:40: Vidéki népi zenekarak műsorából, 12:15: Déli hangverseny, 13: Tíz perc külpolitikai, — 15:10: Francia dalok, 13:30: Indulók, 14:25: Előadás, 14:55: Színés népi muzsika, 15:20: Szív küldi szívnek szivesen, 15:50: Májusi ceokor, 16:20: Hangcsenek, 16:40: Kedves hallgatóink! 17:10: Verbunkosok és eszárások, 17:40: Szövetkezeti Híradó, 18:10: Egy falu — egy nótá, 18:30: Az építő kommunizmus nagy országában, 19: Üzemi hangverseny, 20:10: Könyvi muzsika, színház, 21: Táncezen, 22:20: A tánc éjtél c. masor folytatása.

PETŐFI-RÁDIO

6:50: Operatárszettek, 14: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 14:45: Déltáni hangverseny, 15:00: Művészi operája, 16:20: Előadás, 16:40: Rákóczi-kantáta, 17:10: Tíz perc község, 17:20: Tanuljunk önekarok orozul, 17:40: Táncezen, 18: Széchenyi írók irodalmi estje, 18:30: Szív küldi szívnek szivesen, 19: Hangos Ujság, 19:30: Könyvi zenekari hangverseny, 19:40: Muszorgszkij: Egy kálvária képei, 20:10: Sporthíradó, 20:30: Szórakoztató muzsika, 21: Szovjet forró önekelnek, 22: Híres operatárszettek.

(Hajdúszoboszló április.)

Evszázadok yo idő vén országát sem változott. T medt, burkolódzó vad és kegyetlenkodtak a bejárt felett, nyáron a aszály marta a júságtól kicserejzzadt a barázdaasztallap, olyan lett a föld, csak mélyedésekben kopár kis fűsz nézni az izzó napokig étlen, gott a nádudav mazuívárosig a szikes legelőkön nyáj. Az ember ez a sorsot sz magukon hordó a nélkülözés bé kis kenyeret sem minden tavaszon nyílaskor megis tak... remélték talán, remélték, egyszer a váryda. Vízről és bütak: gazdag büt legelőkről, pomp meg jómódról, legelőbőszőr hián.

Ha a víz el a Nem volt benne Be sok tavaszom medréből a kisasszony”, a bőgve törté át nyes, iszapos dunyhák, félve kuporgatott kis s egész járások ket kerített hatlás. A hajnalon son felvert hat rémítette meg a gén, sőt még e ezelt is a Tisz felett az árvi csak a tüzölés. Még 1940-ben a holdat öntött e eletre szülő össze s újból szébe került kol pedig, amikor v kellett volna, a deliááb, úgy ol s a Tisza szeme zódott a medr sem hajtott vé dű, szolnokmek dekre esőfelleg.

...Es most? báb csacska jö vonuló sora, n ták trillázó dal hának tűnő ke egy félénk ny már az Alföldé uttalannak tűn is kibomlott m za. Tiszalóktól ményig, Balmá boszlóig az élet új értelmet ny pályokor, a te ember kezényo érvényű jeleke feltartóztathata emberek hábor a mozdulatlan csupa elevenség sze kiáltó pirosorakoznak; lá dűbörögnek a szikesen, és a egy drága, talá gább ezüstvona leti Főcsatorna, tulás, az árvi hanem az emlé előretörő drága. Kétszáz ezer rület drága ige felhős ég felé sek; a kemény meder, lánctalpa

A Főcsatorna mentén

(Hajdúszoboszló környéke, 1954. április.)

I.

Evszázadok vonultak el itt az idő vén országútján, de semmi sem változott. Telente hóba dermedt, burkolódzott tiszántúli táj, vad és kegyetlen viharok viaskodtak a bejárhatatlan rónák felett, nyáron a szárazság, az aszály marta a földet. A szomszagságtól kicserepesedett, szikósot jászát a barázdák háta. Mint az asztal, olyan sima és kopár lett a föld, csak itt-ott az apró mélyedésekben bujt meg néhány kopár kis fűszál, félve szembenézni az izzó nappal. Ilyenkor napokig étlen, szomjan kóborogott a nádudvari határtól le Balmazújvárosig a kiverd csorda, a szikes legelőkön ödögő birkanyáj. Az emberek, akik itt éltek, ezt a sorsot szokták már meg, magukon hordták a nyomor és a nélkülözés bélyegét és sovány kis kenyeret szeltek. De azért minden tavasszon, minden időnyíláskor mégis csak hozzáfogtak: remélték, hogy jobb lesz talán, remélték, hogy eljön majd egyszer a várva-várt nagy csoda. Vízről és bőségről álmodoztak: gazdag búzaföldekről, dús legelőkről, pompás lovakról, no meg jómódról. Pont arról, ami legtöbbször hiányzott...

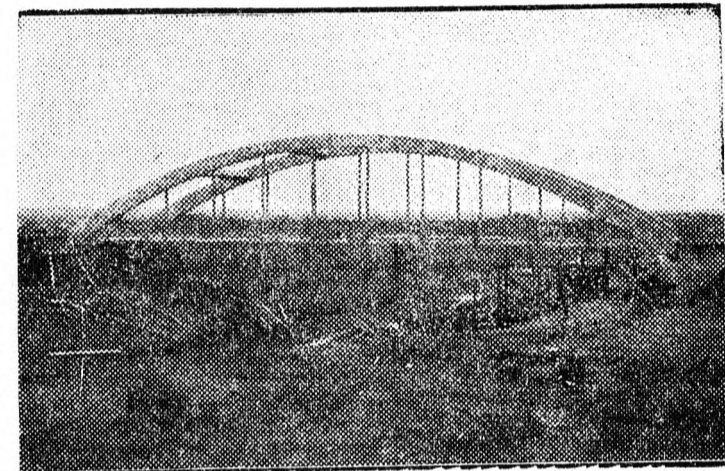
Ha a víz el is jött néha erre, nem volt benne soha köszönet. Be sok tavasszon kiöntött, kilépett medréről a szeszélyes „szöke kisasszony”, a Tisza. „Zúgva, bőgve törte át a gátat”, szennyes, iszapos hátán paraszti dunyhák, félve őrzött, félve kuporgatott kis vagonok úsztak s egész járáskorát, egész megýekét kerített hatalmába a pusztulás. A hajnalonkénti nyugovászon felvert harangok szava, ez rémítette meg a mult század végén, sőt még egy-két évtizeddel ezelőtt is a Tisza-táj falvait — féltek az árvízveszélytől, akárcsak a tűztől — az emberek. Még 1940-ben is közel 3 millió holdat öntött el az árvíz, egész életre szóló remények dőltek össze s újból sokezer ember kezébe került koldusbot. S nyáron pedig, amikor valóban eltört a víz kellett volna, akkor meg mint a délibáb, úgy eltűnt a nedvesség s a Tisza szemérmesen visszahúzódott a medrébe. Még a szél sem hajtott véletlenül se a hajdú-, szolnokmegyei kitikkadt földekre esőfelleglet.

II.

...Es most? Nemcsak a délibáb csacska játéka, a kútgémek vonuló sora, nemcsak a pacsírták trillázó dala, a rétisas lombának tűnő keringése, vagy egy-egy felénk nyul futása jelenti már az Alföldet. Nem, nem! Az úttalannak tűnő távolságok felett is kibomlott már az alkotás láza. Tiszalóktól le Hajdúszoboszlóig, Balmazújvárostól Szoboszlóig az élet magára talált és új értelmet nyert. A bőhasú lapályokon, a teremő s alkotó ember kezényma húz új, örök érvényű jeleket. Győzelmesen és feltartóztatatlanul folyik az emberek háborúja az aszály és a mozdulatlanul ellen. A pusztas csupa elevenség, nyüzsgés: mesz-sze kiáltó piros tötös új épületek sorakoznak; lánctalpas traktorok dübörögnek a régen csordajárt szikeken, és a megye szívében át egy drága, talán mindennél drágább ezüstvonallal húzódik: a Keleti Főcsatorna. A víz nem pusztulás, az árvíz hírnöke többé, hanem az ember szolgálatában előretörő drága csatorna.

Kétszáz ezer hold öntözéses terület drága ígéreteit hordják a felhős ég felé felpuposodó töltések: a kemény acélos földbe vajt meder, lánctalpas vontató, exka-

vátorok, földkiemelő gépek parancsnoki hidján már a természet is megzabolozó emberrel. „Szabad nép tesz csoda dolgokat” éneklő a költő s a táj, amit látsz és a munka, ezeknek az örök értékű szavaknak elevenbe ágyazott igazsága. Főnt Tiszalóknél, a béke újabb nagyszerű erődjé néhány nap mulva már megkezdí áldást hozó működését. A duzzasztóműnél kitarulnak a zsílipék, s a rázomai kanyartól le Balmazújvárosig, Újvárostól Szoboszlóig a nánási Haladás szes-ben, a bősörményi Vörös Csillagban, a Leninben, a Petőfiben és sok-sok más kollektív gazdaságban, egyénileg dolgozó parasztkok földjén új kor-

Új, betonból készült, modern hídak sorakoznak a Keleti Főcsatorna felett. Képünkön a Balmazújváros alatt megépült 50 méter ivnyílású 7 és fél méter magas híd látható.

szak, a jólét és a bőség korszaka kezdődik. Már büszkén és messze magasodón áll a duzzasztómű négy óriási pillére, — egy-egy legalább belőle olyan, mint a szoboszlói templomtorny — már ömlik a víz a hortobágyi rizsföldekre, s a keletnek húzó új vonal mentén már Szoboszló alatt dolgozik az ország leghatalmasabb merítőlétrás kotrógépe: a Vörös Meteor. A 208 tonnás „behemőt” nemrég kelt át a Pecsé éren — félannyi idő alatt, mint tervezték — most Szoboszlónak tartja az „orrát”, biztosan halad a város felé. Társai az MC 9-es és az MC 4-es kotrógépek is „állják a sarat”, nap mint nap ragyogó sikereket érnek el a hajózható főcsatorna építésében. Az MC 9-es, 46.753 köbméter földet termelt ki áprilisban és 191 százalékra teljesítette előirányzatát. Az MC 4-es is 43.521 köbméternél tart, ami 177 százaléknak felel meg. A kotrógépek közös munkája nyomán áprilisban több mint 5 kilométert haladt előre a mederépítés és a főcsatorna hossza lassan már a 72. kilométer felé közeledik.

III.

Milyen emberek, kik állnak a több ezer kubikos munkáját helyettesítő kotrógépek irányításánál, vezető fülkéiben? Szerelemsei mindnyájan a szakmájuknak. Németh József kétszeres jelvényes sztahanovista főgépész, a Vörös Meteor parancsnoka. Mellette népes kis hadsereg, Ecsedi Sándor, Máró István, Török Pál s a többiek. Több mint 530.000 köbméter földet emeltek ki már tél fagyban, nyári hőben, perzselő, vagy testet dermesztő sze-

lekben. Egy-egy merítés 16 kubikos talicskába elegendő földet hoz felszínre s ahogy az óriás emeli, a partra rakja ki a földet, Máró Sándor kotrómester, vezetőgépész s a többiek szíve úgy örül, nevet. Ok már mindenképpen jobban és élesebben látják a munkájuk nyomán gazdagodó paraszti életet, a dús és bőségesen termő földek ígérését. Az evszázadokig sanyargatott és hazug ígéretesekkel csúful rászédett alföldi parasztkoknak nyujtanak testvéri kezét, az ő jövőjük biztos medrét, boldogulásuk nyil-egyenés útját formálják. Maguk mesélik, hogy ha jó, deris az idő, nem egyszer megállnak az országút mellett a parasztszeke-

rek és a földek egyszerű emberei eljönnek, hogy megnézzék ezeket a „csodálatos masinákat”, megköszönjék a dús életet ígéro igyekezetet. S mind ennek éppúgy, mint az MC 9-es áprilisban kitermelt 46.000 köbméterének, amelyhez hasonló eredményt kotrógéppel még ebben az országban nem értek el, hősi története van, amely Lukácsi Lajosok, Németh Istvánok, Demény Andrások, a négyesnél dolgozó Zvara Mihályok szívósságát néha mérnökkel is feléro leleményességét igazolja. Vajjon nem ezt bizonyítják-e a hűvös, esős idő s a sok akadály ellenére is az áprilisban elért 147 százalék, amellyel a tizedik szabad május elcséjt köszöntik a csatorna építői: mérnökök, hidépítők, kotrómesterek, segéd munkások az ország minden részéről? Ezt bizony! Es ha most a gépekre is felkerül a sok kis piros zászló, a szabadon szárnyaló pusztai szelben mindennél szebb felvonulás húzódik itt a mi jelenünk erejét oly méltán tükrözó Tiszapart mentén.

Délutánra járt már az idő, mikor mindezt megnéztük, mikor Balmazújváros alatt áthaladtunk a csatornát átszelő első betonból készült híd alatt... A mederben az agyagos partok gyűrűjében békés hullámok csobogtak s mindez a már oly közeli, oly hamar beteljesedő jövőt juttatta eszünkbe. Nyitott szemmel is világosan és ragyogóan látjuk a már kibontakozó üdezőld partokat, a 200.000 hold öntözött föld „országát”, a víz hátán ringó motoros hajókat, a beteljesedő és most formálódó nagy győzelmet. Kovács Tibor.

Pór Bertalan kiállítása

Debrecen kulturális életének igen jelentős eseményeként nyílik meg a Déri Múzeumban holnap délelőtt az a kiállítás, melyen Pór Bertalannak, a kétszeres Kossuth-díjas festőművésznek, a Magyar Népköztársaság érdemes művészeinek alkotásaival ismerkedhetnek meg a város dolgozói. A kiállítást délelőtt 11 órakor ünnepélyes ke-retek között Keresztes Károly VB elnökhelyettes nyílt meg.

Régi május

MAJAKOV SZKIJ VERSE

A régi május 1. most felrélik.
 Titokban lopóztam a város pereméig.
 Nézek sandán: van-e kozák, vagy zsandár?
 Micisapkás munkás, kezében — tollak.
 Szembejön — jelszót sug, tovább ballag.
 A Szokolnikai mögött, mint tolvaj horda,
 megbújunk a réten egy bokorba.
 Őrségre kiállt a legéberebb.
 A suttogó szónoklat gyorsan pereg.
 Ingünköl kihúztuk a vörös szövetet,
 mentünk és maréknyi zubbonyos követett.
 Lópaták alatt a bokor ropogott.
 — Börtönbe veletek! Korbácsot! Kardlapot!
 De a reményünket nem ölte a bánat:
 Mi tudtuk — jön a nép, jönnek a gyárak.
 Mi tudtuk — ez a pere egységbe szorítja
 a világ dolgozó koldusait ma.
 S tudta, mikor a kard sujtott a zászlóvivőre,
 legbiztosabb vetés a kiontott vére.
 Jönnek majd — nevüket ne is számláld össze. —
 Lobog a lobogók millió vörösse!
 S jön századot, korszakot rohamozva vele
 a Szovjetunió végtelen ereje.

Megfelelő orvosi rendelőt és várótermet kérnek a józsaiak

Néhány héttel ezelőtt új orvos költözött Józsára, a mult esztendő kora őszén elhunyt dr. Bordás Lajos c.árkult helyére. Dr. Berta Tibor örömmel ment a községbe, új munkahelyére. De a józsaiak még nagyobb örömmel várták orvosukat, mert így nem kell annak Debrecenbe jönni, aki megbetegszik, ott van helyben az orvos. Tóth Istvánné többgyermekes anyja szomorúan emlékezett vissza a néhány héttel ezelőtti napokra. Kisánya ágyának eset, nem volt más mit tenni, negyvenfokos lázzal hozta be féltett kincsét a debreceni SZTK rendelőintézetbe. Holácsik Istvánnét kétoldali sérvel operálták a télen. Mikor hazaengedték a klinikáról, még akkor is állandó orvosi felügyelet alatt állt. Mivel Józsán nem volt orvos, bejárt Debrecenbe kezelésre. Többször előfordult, hogy 10—15 fokos hidegben nem teljesen egészségesen gya'og tette meg az utat — be a városba és vissza. Eppen ezért akárkivel beszél az ember Józsán, mindenkinek az a véleménye: „Alig vártam, hogy végre orvos legyen a községben.”

ben. Koránsem biztosítottak részére megfelelő, egészséges környezetben lévő, tiszta, világos rendelőt és várószobát. Csüüör-tökön, amikor kint jártunk Józsán, a várószobának kinevezett 2x4.5 méteres sötét helyiségben legalább negyvenen, ötvenen szorongtak. Semmivel sem volt külön a rendelő. Csupán két igen kicsi ablak nyílik az udvarra, a beszegett ajtón felül az üveg betörve, bizony a kis csöpp-ségeket a mostani rossz időben nem lehet ebben a rendelőben levetkőztetni, mert ki lennének téve a meghűlésnek. Mint megtudtuk, a jelenlegi rendelőt és várószoba a multban a volt főjegyzőknek, Farkasnak és Józsának a kamrája volt. A község dolgozói sokkal külön, sokkal megfelelőbb orvosi rendelőt és várótermet érdemének. A csöpp-ségek és az idősebbek egészségéről van szó! — éppen ezért a leg-sürgősebben intézkedjenek, hogy a község dolgozóinak e súlyos problémáját közmegelgedésre oldják meg.

Tudjuk, nem könnyű feladat, de míg felépül a jövő év elejére tervezett új rendelő, váró és orvosi lakás, addig is kevés áfépítéssel — több jóindulattal a jelenlegi orvosi lakás udvarán lévő épületben egészséges, tiszta és világos orvosi rendelőt és várótermet kaphatnának a józsaiak.

EMLÉKEZZÜNK A RÉGI MÁJUS ELSEJÉKRE

Balmazújváros nem felejt

Ha régi emléket akarok felidézni, visszalapozok a történelmi könyvekben, vagy élő történetmondót keresek, aki első kézből híven elvisz engem abba a korbá, amely emlékezetes, amely ma már csak meszeszerűen hat, pedig valóság. Ezek az emlékek nekem kedvesek. Fájdalmas, sajnáru emlékek, talán éppen azért őrzik meg a szív, az ész. A jól könnyen felel az ember azért is, mert a jóból kevés jutott.

1906

Balmazújváros régi embereit faggatom. És kérdésemre az első szó, sóhajással pattan ki ajkaik között.

— Hej! Nem jó arra emlékezni sem... Régi május...! — sóhaj fel Tar Sándor bácsi, a 80 éves történetmondó, a község legöregebb élő agrárszocialista vezetője. Visszaemlékszik egészen 1906-ra. Már akkor volt Balmazújváros munkásmozgalom. Már akkor tudták, mit jelent a vörös zászló. Már akkor „föld, kenyér, szabadság” jelszóval indultak harcra.

— Jól figyelj, öcsém — így Sándor bácsi. — 45.111 köblös (kat. hold) földje volt Ujvárosnak... Ebből csak 2.500 köblös nem tartozott az urasághoz. A 2.500-ból tíz telek föld (egy telek: 24 kh.) az egyházhoz, meg a községhez tartozott... „Bonificiális” — tette hozzá.

Mintha csak a vádbeszédet mondaná a mult ellen az aggasztán Tar Sándor. Ebben a községben már akkor is több, mint tízezer ember lakott. Egy emberre meg egy vékás föld (400 négyszögöl) sem jutott. Hélelkük hová lehetett? Vándorútra kelttek messze-messze, meg a hetedik vármegyében is dolgoztak újárós agrárproletárok, hogy morzsát lelhesse nekik maguk és népes családjuk számára.

— Arról lehetett megismerni, ki van velünk, ki akar másképpen élni — sorolja Tar Sándor bácsi, — hogy 1906 május 1-én minden agrárszocialistának vörös zászlót lengetett a szél a háza végén. — Ugy hangzik ez a beszéd, úgy csattog, mint mikor a nagy selyemzászlót lobogtatja, verdesi a tavaszi szél.

— De nem egy-kétezer ház végén lobogott akkor a vörös zászló — mondja nyomatékkal az öreg forradalmár, — hazudni nem akarok, csak sok, nagyon sok vörös zászló volt... Hogy hol tudták összeszedni, máig sem tudom... Másik évben a környék uradalmában sztrájkra birták a cselédeket. A nagy munkák idején tették le a szerszámot az emberek.

— Azt mondta Lityán uraság a cselédjeinek: — emlékszik vissza. Sándor bácsi — az én há-

zamban laktok, az én szalmát tüzelitek, az én kegyelmemből esztek kenyeret, osztán sztrájkolni mertek! Szentelen, háládatlan népség! De a sztrájk egyre erősödött, egyezés nem jött létre. — Es ki vesztett? Hej, kedves öcsém — ezt nagyon keserűen mondja. — elvesztettük a csatát... S. rájktöröket hozott az uraság messi idegenből...
— Másik évben még többre szaporodott a nagy tábor, még több vörös zászlót lengetett a langy májusi szél a nádfedeles hájékok virtelkein. Ebben a harcban született a ma élő nemzedék. Az édes anyatejjel szívták magukba az úrrend gyűlöletét. A tanács hatalom idején, 1919 tavaszan ünnepeletheték először igazán szabadon. Tar Sándor bácsi elsorolta, hogy már ők akkor földet osztottak. Birtoklevelet is adtak mellé. S jött az ellenforradalom... Visszacsinált mindent... Gyászba borította a legszentebbet, a szabadságot, a véres verejtekkel megszentelt földet és oda, vissza csak jobbagyként léphettek kéztört derékkal, rongyosan, alázasan. Akik vezették e harcot, a földosztókat elhurcolták, messze-nessze a hazától...

1932

Bereczki Gábor sem fiatal ember már. Félsemét az első világháborúban hagyta, de a forradalomra ő is hazajött. A hírhedt Rásó alispán egyideig igazembert játszott. Ott járt a paraszok között, kenődött-fenődött hozzájuk, mert úgy fordult a szél. Kalapot cserélt a paraszokkal, így vitte táncba feleségüket egy bálon.
— Együtt kiabáltál velünk — mondja Bereczki, — „aki nem dolgozik, ne is egyék, veletek vallom ezt, parasztestvéreim!” Később ez a Rásó, alispán lett. Kiderült, hogy becsapott bennünket, mert amikor a vörös zászlót elővettük, ő adta ki a rendeletet, hogy kobozzák el földünk. Az még hagyján, csak ami utána jött...
— 1932-ben is nagy ünnepre készült a nyomorgó tömeg Balmazújvárosban. Forrt a szegénység. Érezték ezt az urak is. Megkörtözték a szocdem-eket s azok beadták a derekukat s közösen szövegezték memorandumot írtak és a balmazújvárosi népgyűlésen kívánták felolvasni. A memorandum: Munkát, kenyeret követelt. Félték a közelgő májusi elsejétől. Ekkor következett be 1932 április 7-én, a véres, gyászos vasárnap. A Nádudvari utcán gyülekezett a sokezer ember. Az emberek zúgtak, mint a háborgó tenger, amelyet a vihar verdes a parthoz. A lóháton ficánkoló fel-dühödött csendőrök sértegetni kezdték az embereket. Azok meg vissza. Botok és kövek álltak

szemben már a kakastollásokkal, amikor Rásó alispán telefonon utasította Fűzi csendőralhadnagyt, az őrs parancsnokát: „Ha nem tántanak a koszosok, lövésen!” Fűzinek se kellett egyéb, kétszer sem várta mondani az utasítást. Eldördült a csendőrök karabélyája...! Sebesültek maradtak ott és Papp Györgyöt golyó fúrta át... Nyolc árva gyermek maradt, meg egy rémült anya. És a megdöbben, megfélemlített emberek a helyszínen, szemtől szembe látták: „Nincs könyörület, ezek gyilkosok...!”

Azon az estén 213 embert fogtak össze és a faluháza pincéjébe dobálták őket. Az urak győztek, s vesztett újra a nép. Feltámadtak a kopók, a besugók. Május elsejére valóságos ostromállapotot teremtett a vármegye és a főjegyző Bal ujáróson. S így folyt ez éveken át. 1932-től kezdve nemhogy a falut nem lehetett elhagyni, de a küszöböt nem léphette át, aki egy kicsit is peltvas volt. Fogd meg is volt elég. Ugy emlékeznek még rájuk az idősebb újárósok: „Fekete százások”.

Ma

Urak nélkül más már az élet ebben a községben. Most már csakugyan „Ujárós” lett. Tizen-negy kollektív gazdaság hirdeti, hogy urak nélkül (!) megé és szárnyal az új élet. Fennen hirdeti a hatalmas géppálmás, hogy a régen cserbenhagyott parasztnak nagy szövetségese van már: a dicső munkásosztály. 42 traktor, 9 kombajn dűbörög végig május elsején a balmazújvárosi utcán. Ahol talán minden ház végén vörös és nemzeti zászló lebeg, hatalmas vörös drapériák díszítik azt a helyet, ahol ünnepeket fog a nép. Itt Ujáróson van az a híres földművelésügyi tanácsvezető, amely 21 üzemágot foglal magában, és ezt a kilencmillió forint vagyonnal rendelkező szövetkezetet Ecsedi Bálintné, az egykori napszamos cselédány vezeti, nagy szakértel-mel. S fel lehetne sorolni sok mindent. Csak néhányat említek még: a korszerű strandfürdőt, a most épülő nagy géppálmást, a csaknem két kilométer hosszú betonjárdát, sportpályát, amit most építenek.

★

S ha sokszor elhalványítják, vagy elfedik a történelmet csokilatos, nagy eredményeink, az épülő nagy Keleti Pócsatorna, amely a falu alatt húzódik el, mégis csak jusson eszünkbe a keserű s egyben dicső mult. Az emberek könnyen felednek. Jögyezünk meg jól: ha könnyen feledjük a multat, nem tudjuk megbecsülni eléggé a jelent...
Fábián Sándor.

A mezősasi Boldog Jövő tsz jó munkával ünnepli május elsejét

Mezősasi termelőszövetkezet: Boldog Jövő. A tagság azért választotta ezt a szép, előremutató nevet, mert azt gondolták, amikor megkezdtek a társas gazdálkodást, hogy a gondtalan, valóban boldog élet feltételeit teremtik meg.

Ahogy megy

A mezősasi Fő utcán, szembe-tűnik egy ház, amelyet építők állnak körül, s új öltözetet húznak rá. A Boldog Jövő tagjai nemcsak a termelésre gondolnak, persze főképpen azt tartják legnagyobb feladatnak. De azt is szeretik, hogy ha a székházuk tája is rendben van, úgy, mint odahaza. S mikor belép az ember az udvarra, úgy érzi magát, mintha egy takaros gazda udvarába lépett volna, tisztaság és rend uralkodik mindenfelé. A különbség csak annyi, hogy nem kicsi istálló, nem kicsi szekérszín áll az udvaron. Olyan szénakazal emelkedik az udvar hátulján, mint egy emeletes ház. Itt van az udvaron a kovácsműhely. Itt készülnek a szekerek, itt javítják az ekét, boronát, hengert, vetőgépet. Most készült el a tavasz folyamán 11 szekerre a cseréptetős szin, amit saját erejükből építettek.

Ha az istállóba lép az ember, ott is tisztaságot talál, frissen meszelték a falak. A kocsikok éppen etetnek. Azt tapasztaltam, amit kevés helyt még eddig, hogy kilométerre mérik ki a szénát a lovaknak. Vigyáznak arra, hogy egy szál se menjen kárba. A lovak rácsból esznek. Az udvarban 20 ló jár ki-be naponta, de trágyadombot sehol sem látni. Minden délután kihordják a trágyát.

Aztán a termelésre fordul a szó. Bujdosó elvtárs, a tsz elnöke elég keserűen mondja el a tagság bánatát is. Bizony dupla munkát is kellett végeznünk, mert a kegyetlen tél kipusztított 70 hold öszi árpavetést. Ezt pótolni kell. Részben 40 holdon szeges lednek-borsóval, részben tavaszárpa vetéssel. 20 hold napraforgót is újrázni kellett. A tsz tagsága azonban nem áporodott meg bánatában, hanem munkához látott, ahogy az idő engedte. Hiszen kongresszusi felajánlásukat — amit nagy tisztesség betartani — már eddig teljesítették is. Elvetelték 100 hold kukoricát, ebből 50 holdat négyzetesen. Az összes aprómagvak már a földben vannak, csak nehezen várják a nap-sütést, hogy szára szökkenhes-senek. A jól induló öszi búza vetést pétsóval fejtrágyázzák meg, mintegy 360 katasztrális holdon, 48 katasztrális hold földben már bújkák a vöröshere és 7 holdon az új lucerna. Bujdosó elvtárs ekkor büszkén megjegyzi, hogy több, mint 300 katasztrális hold

földet tavasziakkal saját erejük-ből — 10 lóigával — vetettek el.

Szép vagyonnal

rendelkezik már a Boldog Jövő. Még visszaemlékezni is érdekes, szinte hihetetlen, hogy alig négy évvel ezelőtt, amikor megalakult 336 katasztrális hold földön 37 családdal, talán a pusztá ugaron kívül semmije sem volt a tsz-nek. Vagyona ma már meghaladta az 1 millió forintot. Róla el lehet mondani, hogy milliomos tsz lett. Azóta négyzeresére nőtt a tagság és a földterület. Ez a tény mindennél beszédesebb. Azt igazolja, hogy minden évben nagy létszámmal jut előbbre. 62 gyönyörű szarvasmarha van az istállóban. Csaknem 1000 juh legelészik a réten. Most azt tervezik, hogy egy-egy juhról 5 kiló 25 deka gyapút nyírnak le.

A kommunisták

élen járnak a munkában. Elő, lelkes pártszervezet van ebben a csoportban, hiszen a tagság egy-negyed része párttag. Maga a párttitkár, Buka Imre elvtárs sem a szájjával tesz eleget a mondandónak, hanem részt kér a termelésből és talán nincs nap, hogy ne a földön dolgozna, személyesen példát mutat. Igazolja az a tény is, hogy talán legtöbb munkaegysége neki van.

Fiatalok is vannak itt szép számmal. Tizen-négy fiatal indul ki mindennap a munkába, nótaszóval, lelkesen. Ez a pezsgő élet vonzotta Buka Béla fiatal parasztleányt is a tagok közé.
A lendület, a munkakedv az öregeket is megfrissíti, megfiatalítja. Hiszen Bede Sándor bácsi, aki már 70 éves, ott kapál a fiatalok között és bizony már 170 munkaegységet szerzett. Vagy Bujdosó József bácsi, aki szintén a 70 felé jár már, ugyancsak itt tart. Ott vannak mindenütt a feleségek és leányok is.

SOK SZÉP TERVE van még erre az évre is a Boldog Jövőnek. A többiek között építési akarnak 600 férőhelyes juhudályt, baromfi-farmot. De a tagságról sem felejtkeznek meg. Kint a tagon, a központi tanyán négy családi házat építenek, a mindenkori állattenyésztőknek.

Jó munkával és szép eredményekkel ünneplik május 1-ét Mezősason is. A Boldog Jövő tagsága között járva az ember úgy érzi, hogy egészséges, kulturált parasztközösség szivja a levegőt, munkához állásuk, minden szavuk, tervezettségük és szaktudásuk az új típusú szocialista ember jellemvonásai. Takaros, tisztá emberekkel állunk szemben itt. Ők is hozzájárultak a tizedik szabad május elseje megünnepléséhez.
F. S.

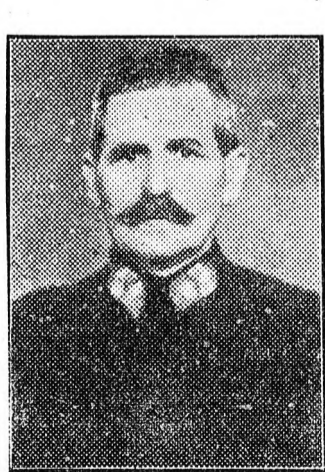
A KIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

BURAI JÁNOS, az Alföldi Nyomda kiváló képzésedője, aki 100 százalékos minőségi terv teljesítése mellett átadja munkamódszerét a fiatal dolgozóknak.

DOCSINECZ MIHALYNE, a debreceni Dohánygyár előkészítő osztályának dolgozója. Minőségi munkában 94,4 százalékos pontszámmal halad az élen.

RACZ JÓZSEF, II. sz. Posta dolgozója. Hírlapkezelésük legjobbja közé tartozik. Körzetében 429 napilapot és 227 hetilapot készít.

SZÜCS JOLAN, az Orvosi Műszergyár csőhúzója. Az MDP III. kongresszusa tiszteltetére, 169 százalékos teljesítményt ért el.

SOMOGYI LÁSZLÓ, a Bútorgyár kiváló dolgozója, aki 164 százalékos napi területteljesítésével készült a munkáosztály nagy ünnepére.

Május 1. A Z

Debrecen munkásháború nehézügy maradt a nagyproletárünnephez. Május 1. biztató körülmények között a szabadságért a debreceni munkások szállva a reakciótal okozott nehézügy egyik háborús év-pelték Május 1-ét.

1918

Az első háború hatóságok tilalma lehetett nyilvános, ben megünnepelni a szerződés körüli ünnepeket. Margit-fürdői művelet De a pártszervezet sajtó kérdéseire nem beszéltek a szakszervezet és belpolitikai idős és felszólalók kineveztek. A munkásháború kitörése után hanyatlása nagy mértékben az ünnepeket.

1919

Ebben az évben volt a munkásháború. Az Ipartestületben rendezett ünnep hangzott Klárik Földi tudományos háború halála a népi demokráciára" előadás időszerű.

Ötven évvel

mészetet virágba közeppen, valahol és ban örökre mozdul redett egy kezű 1904 május 1-én a álomra szemelt a nagy zeneszerző Dvorzsák. Több vörös munkája ért megalkotott és im életművet birtokba hatatlanság.

A régi regéket a mellett, kis falusi zeneszerző született 1841 szeptember 1-én a gyermek Dvorzsák. Több képzeletvilágot hozott a cseh népdalok táncok szépsége s a fongó szeretete s az éves fiatalemberekből cseh nemzeti zéppontjába. Prága a nelahozesesi kodaolva a szülői indul a zene mag.

Eleinte bizony ez az út. Orgona zik, majd hegedűs déglői, később egy karban. Ekkor me éves. A színházna év azonban nem mőistelenül: meg zői tevékenységét el kezdeti sikereket tudatosan halad rövidesen elérkezett nagy állomáshoz pályázatra beny Brahm's kezébe a Morva kettőszőlő megnyerik a me hogy saját kiadó a fiatal zeneszerző sít. Ez a mű a nemzet gyöngyszeméi a méltó zenei köm sikereket aratnak enek- és zenekarr Dvorzsákot ösztön sít. 1880-ban Csajkovszkijjal, a tét példaképnek t érdeklődéssel ható Külföldi útjai s Oroszországba is. Péterváron a hal képviselei lelkesen

Május elsejei ünnepek Debrecenben AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ALATT

Debrecen munkássága az első világháború nehéz éve alatt is hű maradt a nagy nemzetközi proletárünnephez: Május 1-hez. Május 1. biztatást jelentett a háború nehéz körülményei között a szabadságot vívott harcra. A debreceni munkások, szembeállva a reakciós hatóságok által okozott nehézségekkel, mind-egyik háborús évben megünnepelték Május 1-ét.

tett, bár a szónok a jövődó háború megakadályozására más eszközt nem ajánlott egyelőre, mint a Népszaváért való agitációt és a meglévő szervezetek megerősítését. A Május 1. iránti érdeklődés most nagyobb volt, mint előző évben, de a debreceni munkásmozgalom átmeneti hanyatlása még érezhető volt ezen az ünnepen.

május 1-én ünnepre virradt az egész város és a munkásosztály nemzetközi nagy napja meglátta a lakosság minden rétegét — írta a Népszava. Az Uránia mozgószínház óriási terme zsúfolásig megtelt a népgyűlés résztvevőivel és a közeli téren feketélt az a sokadalom, amelyik a terembe már nem férhetett. Andorka Sándor pesti kiküldött beszédében foglalkozott a munkásosztály történelmi hitvitásával, a békével, az ország belső állapotaival, s általános titkos választójoggal. Fejtegetéseit mindvégig nagy lelkesedéssel hallgatták: hiszen a háború kitörése óta mindezekről a kérdésekről nyilvános gyűlésen ilyen őszintén még nem beszéltek. A helybeli felszólalók hatásos beszédei után végetért a népgyűlés, amelynél impozánsabb kevés volt addig Debrecenben. Még a polgári „Debreceni Ujság” is megállapította, hogy aznap „a munkássággal együtt ünnepelt a város”.

menték betiltani a tüntető felvonulást. A nagy napon mintegy tízezerrel szervezett munkás vonult végig a város főbb útvonalaiban a Nagyerdőre. „Es amerre a lelkes tömeg kilométer hosszú vonala vonult, ünnepi néma csönd, lezart üzletredőnyök, elhagyott villamosok fogadták a menetet. A város üzletei, kivétel nélkül, egész nap zárva voltak, a villamosvasútra is szünetelt parancsolt a szervezett munkásság akarata” — írja tudósításában a „Népszava”. A lap külön megemlítette, hogy a felvonuláson most vesznek részt először a dolánygyár, a vegyészeti gyárak, a villamos és helyi vasút szervezett munkásainak és munkásnőinek ezrei, valamint a hadiüzemek dolgozói. Ez arról tanuskodik, hogy ebben az időben már a munkásoknak igen széles rétegei csatlakoztak a mozgalomhoz. A tízezeres tömeg a Nagyerdő fái alatt tartott gyűlést. Lelkes felszólalások után népiünnepélyt tartottak a Nagyerdőn. (Az ünnepség harcos, kormányellenes hangulatát bizonyítja, hogy a „Népszava” erről szóló tudósítását a reakció cenzurája erősen megcsönkítette.) Megállapítható, hogy ebben az évben a május 1-i ünnepség minden eddigi felülmúlt!

A május első napján tartott ünnepek a munkásosztály egyre növekvő erejét és harckészségét tükrözték vissza. És a proletárok ereje 1918 őszén elsöpörte a reakciós kormányzatot.

Merényi László
könyvtáros

1915

Az első háborús május 1-ét a hatóságok tilaloma folytán nem lehetett nyilvános gyűlés keretében megünnepelni. Ezért Debrecen szervezett munkássága zárkózott ünnepséget rendezett a Margit-fürdői munkásotthonban. De a pártszervezés és a munkás-sajtó kérdéseinek kívül másról nem beszéltek a szónokok. A kül-és belpolitika időszerű kérdéseit a felszólalók kínosan kerülgettek. A munkásmozgalomnak a háború kitörése utáni ideiglenes hanyatlása nagyon meglátszott ezen az ünnepségen.

1916

Ebben az évben már élénkséggel volt a munkásosztály nagy napján. Az Ipartestület disztermben rendezett ünnepségen elhangzott Klárik Ferenc pesti kiküldött tudományos előadása „A háború hatása a nemzetközi szociáldemokráciára” címmel. Ez az előadás időszerű kérdést érintett, bár a szónok a jövődó háború megakadályozására más eszközt nem ajánlott egyelőre, mint a Népszaváért való agitációt és a meglévő szervezetek megerősítését. A Május 1. iránti érdeklődés most nagyobb volt, mint előző évben, de a debreceni munkásmozgalom átmeneti hanyatlása még érezhető volt ezen az ünnepen.

1917

Ez év tavaszán Debrecenben is — akárcsak az egész országban — a munkásmozgalom megéledt. A munkásosztály most már nyilvánosan akarta megünnepelni május 1-ét. Az ünnepi előkészületekről tárgyaltak április 24-én este a Munkásotthonban a debreceni proletáriátus vezetői. Tervebe vették, hogy a csónakázótól elindulva a béke melletti tüntető felvonulást rendeznek.

A rendőrség tudomást szerzett ezekről az előkészületekről. Másnap, április 25-én Rostás rendőrkapitány a munkásság vezetőit értesítette: a belügyminisztérium nem engedélyez semmiféle tüntetést május 1-én. A hatóságok félték a debreceni nép megomozdulásától. Félelmüket mutatják intézkedéseik: egy század lovas-ságot, egy század gyalogságot, valamint az egész rendőrséget és katonai rendőrséget május 1-re készenlétbe helyezték.

A munkások által várva-várt, a reakció által félve-félt május 1. elkövetkezett. „Debrecenben

1918

Ez év tavasza a debreceni munkásmozgalom hatalmas méretű fellendülésének időszakát volt. A város proletárai minden eddiginél nagyobb szabású felvonulást rendeztek május 1-én. A városi munkások és munkásnők, valamint az egész rendőrséget és katonai rendőrséget május 1-re készenlétbe helyezték.

A munkások által várva-várt, a reakció által félve-félt május 1. elkövetkezett. „Debrecenben

ANTONIN DVORZSÁK

1841—1904

kitűnő cseh zeneszerző, személynél találkozásokon és a hangversenytermekben egyaránt.

Dvorzsák a nyolcvanas években tanár lesz a prágai konzervatóriumban. A prágai egyetem tiszteletbeli doktorává avatják, majd a cambridgei egyetem doktora lesz. 1892-ben a new-yorki National Conservatory of Music igazgatója. Érdeklődése elsősorban a néger és az indiánok zenéje felé irányul, ezt tanulmányozza nagy buzgalommal. Amerika népei életének és zenéjének tanulmányozása megmutatkozik világírúvé vált új világ-szimfóniájában, majd a tőkora már szárnyaira kapja a világhír, alkotásait már ismerte az egész művelt világ.

Antónin Dvorzsákot, Smetánával együtt, a cseh nép legnagyobb zeneszerzői között tisztelték a haladó emberiség. A cseh népköltészet, a cseh népi, paraszti muzsika dallam- és érzelemvilágára épített, közvetlen hangú művei rövid idő alatt megnyerték és a cseh zene barátjává tették Európa hangversenyterméinek közönségét. A „Zloncei harangok” egészséges falusi levegője, a „Szláv táncok” áradó életkedve és vidámsága, a „Nász-ing-kantáta” balladái mélysege, „Az aranyrokka”, a „Déli boszorkány”, a „Galamb” és a „Vízimánó” című balladái, hat operája, az öt szimfóniája, nyilatványai és művészetére legjellemzőbb kamarazenei alkotások nemcsak Dvorzsák kivételes tehetségének, de hazaszeretetének és népéhez való ragaszkodásának is fényes tanúságai. Műveiben erőteljes, plasztikus formát talál forrongó és küzdelmekkel teli költői mondanivalója számára.

Smetánával együtt az ő művészet-kifejlődésének is hathatós indítást adott a cseh népzene, amelynek első tudományos gyűjtői és rendszerezői éppen az ő fellépésük előtt kezdtek meg alapos kutató munkájukat. Dvorzsák művészetére és évszázados múltú cseh népi muzsikájára tradíciói jelentős mértékben hatottak, munkássága révén vált világszerte ismerté például a Dumka, ez az ősi hallgató és a Furiant, a gyors cseh tánc.

HÁROM NAP

hazánk fővárosában

A jó tanulás és jó munka eredményeképpen háromnapos tanulmányi kiránduláson vettünk részt. „Budapest, Budapest te csodás!”... dalolta közlő 200 akadémiista a vonat kerekének összhangot adó ritmusára. A zakatoló vonat ablakaiból tekintettünk messze-röppent, bejárta a zöldelő mezőket, réteket, színes szalagként elmaradó gabonareteket. Búszke érzéssel gondoltam arra, hogy eljön az idő, mikor e szép látványban, mint ifjú agrónomus gyönyörködhetek.

Mindenkiből áradt a jó kedv, sugárzott az öröm, mely Budapestre érkezettünkkor átváltott meg nem szűnő gyönyörködéssé. A tanulmányi kirándulás előre megszervezett program szerint zajlott le. Meglátogattuk a Kénsavgyárat, a Hungária Vegyiműveket, a Sör- és Malátagyárat, a Növényolaj- és Szappangyárat.

A felsorolt helyeken a gyárak munkamenetét, gyártási eljárásait ismertették meg velünk jó szakemberek. Elméleti ismereteinket itt gyakorlati tapasztalatokkal gazdagítottuk. Kirándulásunk második szakaszában megtekintettük a Munkásmozgalmi Kiállítást és a Mezőgazdasági Múzeumot. Egyéb szórakozásban is volt részünk. Labdarúgó csapatunk megnézte a Népstadionban a Vörös Lobogó—Austria labdarúgó-mérkőzést. Akadémiánk ifjúsága a mérkőzés után a Nép-hadsereg Színházának volt a vendége, ahol a „Szellemesek” című vígjátékot néztük meg.

Hazafelé robotogtunk vonatunk. Mindnyáján jókedvűek, boldogok voltunk. Tanulságos élmény volt számunkra ez a három nap hazánk fővárosában. **PODMANICZKI GYULA**, a debreceni Mezőgazdasági Akadémia hallgatója.

SPORT

MÁJUS 1. SPORTÜNNEPELY A NAGYERDEI STADIONBAN

Elsőként Május 1. Ma már a korábbi évekhez hasonlóan a város utcáit a dolgozók egyikeknek a gyűlése helyeké. A VTSB-nél a sportolók díszszáza gyülekeztek, hogy a pompás felvonuláson képviselők Debrecen sokézeres sportolói. A sportolók nagygyűlésén szereplőre után kerül sor a nagyerdei Stadionban.

Akik voltak a budapesti Nepeta Stadion megnyitó ünnepségén, feljuttatott színpompás látványban volt részük. A debreceni Stadionban hosszú hetek és hónapok előkészülete után a Népstadionban bemutatott számok közül több zeneszabadszervezők, ritmikus táncot, színes szalagjátékokat láthatnak a meglévő dolgozók. A sportünnepeleyn bonyolították le az atletikai számok döntőit és lesz labdarúgó mérkőzés is. Alább közöljük a sportünnepelely részletes leírását.

Fel 2: Sportolók felvonulása. 2.20: Himnusz. 2.25: Megnyitó. Tartja: Szatmári Tibor városi DISZ titkár.

Fel 3: Sportolók felvonulási versenyek eredményhirdetése. 14.55: Tűztoró leány és fiú szabadszervezők.

Negyed 4: Női, férfi ifjúsági és felnőtt 100 méteres ekkintás döntője. 15.20: A pallagi mezőgazdaságok MHK szabadszervezői. Fel 4: Tornasorozat. Pályaakrobaták, 16- és akrobatikus ugrások. 15.50: Középsúlyos fiú és leány 5x100 méteres váltófutás döntője. 16: Szalagtánc. Bemutatója a leányközépsúlyos tanulók. 16.10: A fiú középsúlyos tanulók. 16.20: Férfi ifjúsági és felnőtt 400 méteres ekkintás döntője. Fel 5: D. Haladás—Berettyóújfalusi Városi Mezőgazdasági labdarúgó mérkőzés. Negyed 6, a mérkőzés szünetében: 15x100 méteres váltófutás a „Néplap” vándorserlegéért.

TÖTÖ-EREDMÉNYEK KÖZLÉSE
Vasárnap este 7 óra után a „Néplap” Tóthfalussy-ter 10. szám alatti szerkesztősége előtt közöljük a tóto-eredményeket.

DEBRECEN VASARNAPI SPORTMUSORA

LABDARUGÁS. Lokomotív pálya. 4: D. Lokomotív—Nagybányai. — Előre pálya, fel 11: D. Előre—Hajdúszoboszló. — Kímási pálya, 11: D. Kímási—D. Vase. — Nagyerdei Stadion, fel 4: D. Petőfi—Hajdúdorog.

KÉZILABDA. Postás pálya, fel 11: D. Lokomotív—Diósgyőri Vase. Országos bajnoki. — Petőfi pálya, háromnegyed 10: D. Dózsa—Vác Országos női bajnoki. — Postás pálya 14—21.18: Megyei bajnoki mérkőzések.

MOTORKERÉKPÁR. Stadion, 3: Se. lakpályaverseny. Belépés díjtalan.

RÖPLABDA. Somogyi-Bacsó úti Szikra pálya 8: Szikra—Hajdúszoboszló. — Pallagi Mezőgazdasági Technikum, 11: Pallag—D. Petőfi.

ASZTALTENISZ. Sportbarlang fel 9: D. Lokomotív—Göcs Vase.

AMNESZTIA A MEGYÉBEN ELTILTOTT SPORTOLÓK ÉS SPORTVEZETŐK SZAMÁRA

Az MTSB a világ proletáriátusának nagy nemzetközi ünnepe, május 1. alkalmával amnesztiában részesíti a megye területén a megyei, járási és városi bajnokságban szereplő sportolókat, akiknek fegyelmi ügyét az illetékes fegyelmi bizottság 1954 április 30-ig lefolytatta. 69 ítéletet hozott. Az amnesztia rendelkezést értelmében az MTSB vala, mennyi eltiltott sportoló, versenybíró, sportvezető, néző büntetését 1954 május 1-től 6 hónapi próbaidőre felfüggeszti, tekintet nélkül a kiszabott büntetés mértékére.

VASARNAP

D. LOKOMOTÍV—NAGYBÁNYAI
A debreceni szurkolók igen jó mértékben láthatnak vasárnap Debrecenben a D. Lokomotív az ideán erősen feljárt. Nagybányai Bányász együttese ellen a Lokomotív pályán 4. kor játszik NB II-ös bajnoki mérkőzést. A bajnokság harmadik és negyedik helyezettjének találkozója színvonalas, kemény küzdelemnek ígérkezik. Utána a sportcsarnokban D. Lokomotív—Soproni Lokomotív ökölvívó mérkőzés lesz.

A D. Honvéd idegenben Gödöllőn játszik a Gödöllői Dózsa csapatával.

D. DÓZSA—VASUTÉPÍTŐ E. LOK.
3:3

RÖVID SPORTHÍREK

Hódos Imre (D. Lokomotív) olimpiai bajnok megkapta a „Magyar Népköztársaság Eredemes Sportolójak” címet és jeltáviról. — **Elnásztatók a D. Postás—D. Építők labdarúgó mérkőzését,** melyet 4 en, kedden délután fél 5 órakor játszanak le az Építők pályán. — **A D. Dózsa** patronálta a Nagyerdei Falusi Sport Kör. Május 9-án Nagyerdei kulturműsorral egybekötött országos sportműsort rendeznek a D. Dózsa szakosztályai. — **Az Arsenál** labdarúgó-csapatát májusi első hetében Svájcban vendégszerel. — **Matti-hews** bekerült az angol labdarúgó-válogatott keretébe. — **Május végén** Olaszországban szerepel a magyar labdarúgó utánpótlás válogatott. Ugyanakkor egy olasz egyesület vendégszerel hazánkban.

Ötven évvel ezelőtt, a természet virágborítót tavasz közepén, valahol egy prágai házban örökre mozdulatlaná meredett egy kéz a kottalapon. 1904 május 1-én hunyta le örök álomra szemeit a cseh nép egyik nagy zeneszerzője, Antonin Dvorzsák. Több évtized szívós munkája ért véget, hogy a megalkotott és immár befejezett életművet birtokába vegye a halhatatlanság.

A régi regéket susogó Moldra mellett, kis falucskában, Nelahozesben született egy csendes őszön, 1841 szeptemberében. A gyermek Dvorzsák érzelem- és képzeletvilágát hamarosan rabul ejti a cseh népdalok, a cseh népi táncok szépsége s a muzsika rajongó szeretete vonzza a már 16 éves fiatalembert az öntudatra ébredt cseh nemzet szellemi központjába, Prága falai közé és a nelahozesesi korcsmáros fia, dacolva a szülői szándékkal, elindul a zene magaslatai felé.

Eleinte bizony igen görbnygős ez az út. Orgonaiskolába iratkozik, majd hegedűs lesz egy vendéglő, később egy színházi zenekarban. Ekkor még mindössze 19 éves. A színháznál töltött kilenc év azonban nem sordad el gyűlölettel: megkezdte zeneszerzői tevékenységét, s már ér is el kezdeti sikereket. Bárán, céltudatosan halad egyre tovább és rövidesen elérkezik útjának első nagy állomásához: egy ösztöndíjpályázatra benyújtott művei Brahms kezébe kerülnek s a Morva kettősszólások annyira megnyerik a mester tetszését, hogy saját kiadójával adatja ki a fiatal zeneszerző jeles alkotását. Ez a mű a morva népköltészet gyöngyszemeire épül s azok a méltó zenei köntösben, komoly sikereket aratnak. 1873-ban egy enek- és zenekarra irt himnuszra Dvorzsákot ösztöndíjra érdemesítik. 1880-ban megismerkedik Csajkovszkijjal, akinek művészetét példaképnek tekintti és nagy érdeklődéssel hatol szépségeibe. Külföldi útjai során ellátogat Oroszországba is. Moszkvában és Péterváron a haladó művészet képviselői lelkesen ünneplik a

Bü- aki vtel- nks- e.

A polgári járási pártbizottság versenyfelhívása

a sajtó előfizetésére és olvasására

A polgári járási pártbizottság, megbeszélve a járás pártbizottságait...

1. Május 20-ig a központi és megyei sajtó második negyedévi tervének teljesítését, illetve teljesítését. Szabad Nép 100, Tartós Béke 110, Szabad Föld 110, Tartós Béke 130 százalékos teljesítést.

nek és szélesedjenek. A járási pártbizottság biztosítja, hogy a két legnagyobb közönségen sajtóankétot tartanak. Ezeket a sajtóankétokat a pártkongresszus után is negyedévenként egyszer más-más közönségen megtartjuk.

Járási pártbizottságunk e pontok alapján versenyre hívja ki a megye többi járási pártbizottságait és az összes pártbizottságait.

Járási Pártbizottság, Polgár.

A Néplap postájából

A hajdúböszörményi begyűjtési hivatal nem tudja felszámolni a hátralékosokat kötelezettségük teljesítésére, bár erre a 20.770.1954. számú miniszteri rendeleti lehetőséget ad.

De nem így a VB, amely nem ad papírt a felszólítás-hoz s ha ad is valami, csak úgy, mint mikor a lónak fogához verik az abrakot.

Sokat bizonyíthatni kell az állam iránti kötelesség teljesítésére. Mert, amíg a munkás teljesíti a tervét, a vasutas a zavarmentes közlekedés sikerén dolgozik, addig egy-egy dolgozó paraszt elfelejti, hogy az ipartól kapott cikkeket neki életmenet kell adnia.

Országunk fejlődésének egyik igen komoly bizonyítéka, hogy utajaink sok gépjárműt közlekedik. Egyre több dolgozó vásárol magának motorkerékpárt. A benzinelátás azonban hiányos. Nem benzint, hanem szerveszert miatt. Aki hosszabb útra indul, például Debrecenből Nyírábrányba, nem tud magával annyi benzin vinni, hogy elég legyen az útra.

Benzinkút közben seholy nincs. Megkezdődik a hajsz a benzint után. Nagyon sokan szoktak így járni mifelénk - világosít fel a tanácselnök. - Eppen ezért kellene valami megoldás. Az AFORT illetékes szerveinek a közlekedés tanácsal közösen legalább egy olyan biztonsági szempontból is megfelelő helyiséget kellene rendelkezésre bocsátani, ahol egy-egy jármű benzint él. Ha ez a probléma nem talál meghallgatásra, akkor legközelebb Nyírábrányra a motor viszi az utast, Nyírábránytól Debrecenig pedig az utas a motort.

BALLA LAJOS Debrecen, Gőza u. 1.

Különös véghatározat született a szolnokmegyei tanács mezőgazdasági osztályán. A határozat szerint a Debrecen-Budapest főútvonalon lévő Turgony állomást betárolgostolták.

Most már nincs más hátra, mint hogy a mezőgazdasági osztály figyelmeztesse az új tulajdonost, Szarka Lajos és neje Kisújszállási lakosokat, hogy az idő előrehaladására való tekintettel a tavaszi munkákat kezdjék meg. Ugyanis az állomás eddig se nem szántottak, se nem vetettek. Mi pedig egyben kérjük a szolnokmegyei tanács mezőgazdasági osztályát, hogy ha a jövőben valamelyik állomást tagosítani akarja, jelöljön ki egy másik területet, ahol az állomást felépíthetik és a forgalmat lebonyolíthatják.

FAZEKAS RUDOLF Debrecen, MÁV Igazg. II. oszt.

Szardán lesznek a Jókai ünnepek

50 éve, hogy elhunyt egyik legnagyobb magyar írónk, Jókai Mór. Országwide kegyelettel emlékeznek meg a nagy magyar íróról. Debrecenben is emlékbizottság alakult, hogy méltóképpen ünnepelhesük meg e napot.

A Jókai-emléknap szeptember 12-én délután fél 12 órakor kezdődik a Református Kollégium udvarán, Jókai emléktáblája előtt. Beszédet mond dr. Kardos Pál, az Irószövetség debreceni csoportjának elnöke. 12 órakor Jókai könyv- és emlékkiállítás nyílik meg a Megyei Könyvtárban. A megnyitót szavakalt Fábrián Sándor, az Irószövetség debreceni csoportjának titkára mondja. Este 6 órakor Jókai irodalmi est lesz a Központi Kultúrotthon-

Az Egyetemi Klinikákhoz vezető út mindkét végén „Behajtani tilos” feliratú tábla jelzi, hogy itt valóban tilos a behajtás. Több dolgozó társammal kérdeztem, hogy hol lehet akkor gépkocsival behajtani? Az illetékes szolgálatos rendőr akár mindennap felrhatna a mentőkoesi vezetőjét is, aki naponta több esetben kénytelen behajtani a figyelmeztetés ellenére is. Taxival is szállítanak belegetek a klinikára. Vajon, hol hajthatnak be ezek a kocsi? Vagy talán átrepülnek - veltik az illetékesek - a két tábla közötti úlszakaszt?

KULCSÁR JÓZSEF 61. sz. Építőipari Trósz.

MEGVÉTELRE keresünk kisvártúli színpárt 350 cm hosszal, váltókkal, kocsikkal, forgatókkal, Ajánlatokat: Ipari Lánggyár Budapest, Mohács u. 7. címre kérjük.

MEGVÉTELRE keresünk használt varrógépeket, ponyvákat és ruhazsereket nyekert Cím: Kiskerekedelemi Vállalat, Karag. AH MAGANOSOKNAL elvett zett tözgerszórásért és tisztítástért 1954. április 1. napja után díjat fizetni nem kell. Az 1954. április 1. napja előtt magánosokkal szemben keletkezett ebből eredő kötelezettséget törölni kell. A felkeltiárolókban letyűzött leltári táblákra is a vállalat tulajdonát képviseli. Hajdú-Bihar megyei Bányászati és Építőipari Igazgatóság AH JÓ szakképzettéggel rendelkező üzemi asztalos felvez az Alföldi Nyomda. Bőszörményi út 6. AH FEMPELDOLGOZÓ felvez vasipari normát és anyagmozgatót, Végvidéki Mihály utca 50. AH A BUDAPESTI Szállítmányaügyi Vállalat loapolkókat, hajtókat alkalmas, Jelenkezni lehet: Budapest, V. Marx tér 7. sz. Munkaügyi osztályon. AH

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának Iapja Szerkesztő: a szerkesztőbizottság Felelős kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalussy-tér 10. Szabadság Lapnyomda Vállalat

Mozik műsora

VIG: Ma háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Három magyar filmműsor: 1. Bűvös szék. Új magyar filmviziták 2. Piramisok országában. Labdarugóink egyiptomi utazása új színes film. 3. Magyar képeskönyv. - Vasárnap délután 11 órakor 1 forintos helyárakkal: Déryné, délután háromnegyed 2, 4, 6, 8 órakor: Székander bég. - Hétfőn háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Három magyar filmműsor: 1. Bűvös szék. Új magyar filmviziták 2. Piramisok országában. Labdarugóink egyiptomi utazása, új színes film. 3. Magyar képeskönyv. - Hétfőn háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Három magyar filmműsor: Bűvös szék, 2. Piramisok országában 3. Magyar képeskönyv.

BEKE: Ma háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Székander bég. Új színes szovjet film. - Vasárnap délután 11 órakor 1 forintos helyárakkal: Déryné, délután háromnegyed 2, 4, 6, 8 órakor: Székander bég. - Hétfőn háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Székander bég. Új színes szovjet film.

METEOR: Ma 5, és egyenred 8 órakor: Székander bég. Színes szovjet film. - Vasárnap délután 10 órakor 1 forintos helyárakkal: Déryné, délután háromnegyed 3, 5, egyenred 8 órakor: Székander bég. - Hétfőn háromnegyed 3, 5, egyenred 8 órakor: Három magyar filmműsor: 1. Bűvös szék, 2. Piramisok országában, 3. Magyar képeskönyv.

HIRADO: Ma délután 4, 6, 8 órakor: Aranycsillag lovagja. Színes, magyarul beszélő szovjet film. - Vasárnap délután 9 és 11 órakor 1 forintos helyárakkal: Dalolva szép az élet, délután 2, 4, 6, 8 órakor: Két krajcár reményesség Olasz film. - Hétfőn délután 10, 12, 2 órakor: Három magyar filmműsor: 1. Bűvös szék, 2. Piramisok országában, 3. Magyar képeskönyv. - Hétfőn délután 4, 6, 8 órakor: Két krajcár reményesség. O az film.

KOSSUTH: Vasárnap fél 4 fél 6, fél 8 órakor: Elvezett melódiák. Színes zenés színdarab film. Népvelő 11. Wotaffka-telep; Szerelmi bajtalan.

Színházi műsor

Ma 8-ór, vasárnap fél 5-ór és 7-ór. Kirakozherceg utóelő előadásai. 1. és 5. szelvény. Kedden, szerdán és csütörtökön 6-ór Romco és Julia, 8. szelvény. Mensáros-Örkényi szereposztás Pénteken 7-ór Hamilton esztendő, 2, 3, 4, 7. szelvény. Szombaton 7-ór Tosca, 6. szelvény.

Hogyan lehet jövedelmünket fokozni!

Rövid idő alatt, befektetés nélkül 600-800 Ft. sőt két-háromszor jobb mellékeresetet is elérhet selyemgubótermeléssel ha lakóhelyed közeli közterületen elegendő operatív rendeltetésre, Felvilágosítást ad: Selyemtermelői Vállalat Kirendeltége, Nyíregyháza, Görgey utca 1.

H I R E K

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Felszakadózó lehet még néhány helyen, főleg a délnyugati mezékben kisebb mértékű eső, esetleg zivatar, mészecskelevegő, északra, a nappali hőmérséklet emelkedik. Várható hőmérsékleti értékek szombaton reggel: 7-10, délután 15-18 fok között.

A MEZŐGAZDASÁGI KIALLITÁS plakátjára hirdetett ötletpályázat benyújtásának határidejét, tekintettel a nagy érdeklődésre május 10-ig meghosszabbították.

Debreceni zeneszerző művét mutatják be ma

A május 1-i kultúrnapok egyik kiemelkedő eseménye Szigeti Gyula: A Munka himnusza című kantatájának bemutatása. Szigeti Gyula évtizedek óta karnagya a Járóműjavító férfikarának. A tízedik szabad május 1-re készített el e művét, Juhász Gyula nagy magyar költőnk Munka című versére. A Munka himnusza című kantatát a Járóműjavító férfikara, a Kossuth gimnázium nőikara és a MAV filmharmonikus zenekar mutatja be a Szabadtéri Színpadon. Ha rossz idő lesz, a Központi Kultúrotthonban délután 3 órakor. Vezényel a szerző.

„Székander bég” és „Bűvös szék”

A május elsejét ünneplő dolgozók szórakoztatására megfelelően felkészült filmvizitáink is. A Béke-mozi műsorán a „Székander bég” című film szerepel. Ez a hatalmas, színes, történelmi film szovjet és albán művészek közös alkotása. Nagy sikert aratott a Cannes-i filmversenyen. Monumentális tömegjelentéssel és a szereplők kiváló alakításával díjat nyert.

A Vig-filmstúdió ugyanakkor egy új magyar filmet vetít. A „Bűvös szék” Karinthy Frigyes ötlete nyomán készült és erőteljes igénybe veszi a nézők nevetőizmait. A filmben szerepel Feleki Kamil is, a nevetetés közkedvet mestere. A Vig-filmstúdió előadásai különösen nagy népszerűséget tarthatnak számon a sportkedvelők körében is. A „Bűvös szék”-kel egy műsorban vetítik ugyanis a magyar labdarúgócsapatok portyájáról készített dokumentumfilmet.

FIGYELEM!

Előnyös áron készpénzért is vásárolj szőnyegeket, bútort, csehlámpát, porcelán és dísz tárgyakat. Bizományi Áruház, Vörös Hadsereg útja 9.

Népi kórus és szóló est

Népi kórus és szóló est lesz holnap este 8 órai kezdettel a Központi Kultúrotthon nagytermében. Az esten a Sáriúdvári Kultúrotthon kórusa valamint az országos hírű Hajdúszováti Kodály Isz. kórus működik közre. Ezenkívül több szolista is fellép a műsorban. Így például: Tomári Irén és Réz Béni népdalénekes, Nyeste Gyula citerás, Kunai Kálmán tárogató és Budai Aladár cimbalmos.

MÁJUS 9-ÉN különvontat indul Budapestre. Rézváltó díj 57.50. Jelenkezés 1BUSZ-nál. (x)

Boltok nyitvatartása

Május 1-én, szombaton valamennyi élelmiszer és iparcikk bolt zárva lesz, kivétel képeznek az édesség boltok, melyek a vasárnapi nyitvatartás szerint árusítanak. A felvonulás útvonalán levő vendéglátóipari üzletek a felvonulástól függetlenül, legkésőbb 12 órai zárva lesznek. A felvonulási útvonalon mozgó árucikk boltok működni 12 órai zárásig lesznek. Magyar Szovjet Barátság útja, Gorkij fasor útvonalán levő üzletek a szombati nyitvatartási idő szerint árusítanak. A többi üzletek május 1-én a nagyerődre lesznek telepitve.

Elítélt kémek

Prága (TASZSZ). Prágában április 27-én véget ért az amerikai kémek egy csoportjának bírósági tárgyalása.

A legfelső bíróság A. Kandrácot és K. Grubert halálbüntetésre, K. Bodnárt életfogytiglani börtönbüntetésre, G. Polákot 25 évi, B. Joskat és A. Liskat pedig 22 évi börtönbüntetésre, valamint polgári jogaitól tíz évre való megfosztására ítélte.

A halálos ítéleteket végrehajtották. (MTI)

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Kapásnövényeink mennyiségének úgy megnövelésére kell törekedni.

Mik a teendő

A cukorrépa munkája a sarabollal maradéktalan megvalósításában, a vetési munkája után, legfontosabb a növényápolás megszervezése és a végrehajtása.

Növényápolási feladatok május hónapban

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározat maradéktalan megvalósítása érdekében, a vetési munkák elvégzése után, legfontosabb feladatunk: a növényápolási munkák jó megszervezése és maradéktalan végrehajtása.

Kapásnövényeink terméseredményeinek úgy mennyiségi, mint minőségi növelése érdekében, ag-

ronomusaink feladata a munkák jó megszervezése és minden ápolási munka időben történő elvégzésének biztosítása. Valamennyien tudjuk, hogy a növényápolás célja: a talaj kedvező, porhanyó állapotának fenntartása, állandó gyommentes talaj biztosítása és a kártevők elleni védekezés elvégzése.

már a növény elérte az 5-7 cm. magasságot.

A sorok között fogatos, vagy kézi, a sorokban álló bokrokat pedig kézi erővel sekélyen kapáljuk meg. Ezzel a kapálással egyidőben adjunk kisebb mennyiségű fejtrágyát a növénynek. Legfontosabb ápolási munkája a burgonyának a töltögetés. Még május hó folyamán, annak második felében, amikor a növény elérte a 12-15 cm. magasságot, nyirkos aprómorzsa talajállapotban végezzük el az első töltögetést. Később folyamatosan, hogy június hó folyamán még legalább 2 töltögetéssel segítsük elő a nagyobb burgonyatermek elérését. Az első töltögetést végezzük sekélyen, a továbbiakat fokozatosan mélyebben, hogy mindig több nyirkos földet húzzunk a burgonyaszárak köré.

Ebben az évben esős tavaszra számíthatunk, ezért gépalomszaink, elsősorban a gyenge

Mik a teendők a főbb kapásnövények ápolási munkáinál?

A CUKORREPA első ápolási munkája a sarabolás. Amint a sorok látszanak, tolokáppal, sekélyen végezzük el ezt a munkát. A korán megsaraboló répa gyorsan fejlődésnek indul, ezért egyetlen napot sem szabad késni ezzel a munkával. Ma, amikor a hűvös időjárás miatt repatábláink növényzete megkészt fejlődésbe.

Igen fontos feladat a sekélyen végzett sarabolás, amellyel elpusztítjuk a gyomokat, fokozzuk a talajban a légjárhatóságot, elősegítjük a fémlevegőt és megőrizzük a nedvességet.

A sarabolással egyidejűleg kell elvégezni a fejtrágyázást is. Kat. hójanként 25-30 kg. pétsót, vagy a mezőben most kapható igen jó nitrogén-műtrágyát, a Linzi-sót ezzel a kapálással munkáljuk bele a talajba.

A korán megsaraboló répa gyors fejlődésnek indul, igen hamar egyetel. Mielőtt a repának 3-4 levele van, azonnal egyetünk kell. Előreláthatólag ez évben általában az egyelés munkája május 10. és 20-a között várható. Az egyelés időben, jó minőségben történő elvégzése döntő kihatással van cukorrepatermelési eredményeinkre. Nem szabad tehát késni ezzel a munkával, mert

a sorokban sűrűn álló növények elvékonyodnak, felnyurgulnak. Ennél a munkánál fontos, hogy a legfejlettebb növényeket hagyjuk meg egymástól 18-20 cm-es növénytávolságra.

Egyelés után, 5-6 nap múlva, el kell végeznünk a cukorrépa első kapálási munkáját. A sorok között fogatos, vagy gépi erővel porhanyítsuk meg. Az első kapálás általában mélyen történik és csak száraz időjárás esetén porhanyítunk sekélyebben. Az első kapálással egyidőben adjuk a repának a második adag nitrogén fejtrágyát. Legelőszérűbb ilyenkor 25-30 kg. pétsót adagolni és ezzel a kapálással a kiszórt műtrágyát bemunkálni.

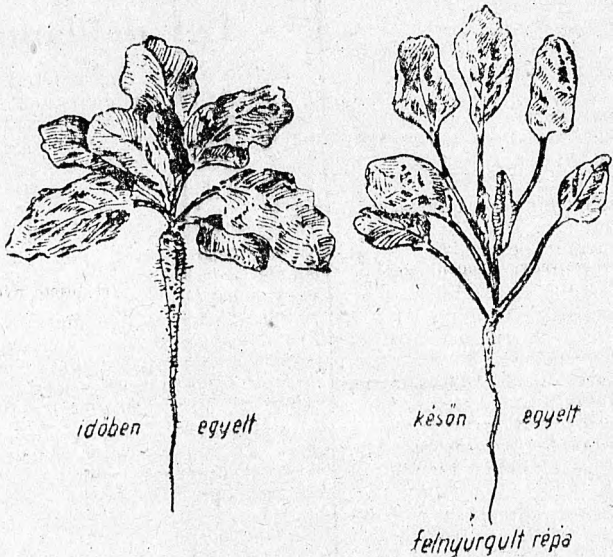
A NAPRAFORGÓ kelés utáni első ápolási munkája a fogasolás. Ezt követően, május hó első felében sekélyen saraboljuk meg, illetve végezzük el az első kapálást. Erre a munkára akkor kerül sor, amikor a növényzet már 3-4 leveles fejlettségében van. Négyzetes vetésű napraforgótábláinkon a kapálási munkákat keresztbe-hosszába végezzük el. Soros vetésű napraforgóknál fogatos, vagy gépi, a sorbanálló növényeket kézzel kapáljuk meg. Az első kapálással egymunkamenetben végezzük el a napraforgó egyelését.

A sorokban a növényeket általában 50-60 cm. távolságra hagyjuk meg.

Korai vetésű, erőteljes fejlődésben lévő napraforgótábláinkon május hó utolsó hetében már itt az ideje a második kapálási munkák elvégzésének. Ezt a munkát általában a növény 6-8 leveles fejlettségi állapotában végezzük, 5-6 cm. mélyen. Nagyon fontos, hogy ennél ne kapáljunk mélyebben, mert a mélyen járó kapálással megsértjük a napraforgó elágazó bontós gyökérzetét, ami ki-

hat a növényzet fejlődésére, terméseredményre.

A KUKORICA egyik legnagyobb területet elfoglaló kapásnövényünk, aminek ápolási munkáira ebben az évben különösen nagy gondot kell fordítani. Az első legfontosabb ápolási munka a fogasolás. Vetés után a kukoricát azonnal meg kell fogasolni. Amikor a kukorica sorok, könnyű

fogással ismét járassuk meg a táblát.

A mélyre vetett kukoricának nem árt a fogas, de a talaj felszínén kelőfélben lévő gyomokat kiirtja, porhanyos aprómorzsa talajállapotot teremt, amiben a növényzet fejlődése erőteljes.

Amikor a kukorica 3-4 levélben van, el kell végezni az egyelési munkát. Figyelemmel a hideg, hűvös időjárásra, előreláthatólag erre a munkára május második felében kerül sor. A sorok között fogatos, vagy gépi kapálással 8-10 cm. mélyen porhanyítsuk meg. Ugyanekkor végezzük el a sorokban kézi kapálást a növények kapálását és egyelését. Nagyon fontos, hogy a legfejlettebb növényeket hagyjuk el és a felesleges növényeket oldalhúzásal távolítsuk el, hogy az egymás mellett lévő növények gyökereit ne sértjük meg.

A négyzetesen vetett kukoricatábláink első kapálását keresztbe-hosszába fogatos, vagy gépi erővel végezzük. A fészkekben álló növények egyelését és első kapálását azonban ez esetben is kézi erővel kell elvégezni.

A négyzetesen vetett kukorica egyelése lényegesen kevesebb kézi munkaerőt igényel, mint a soros vetésé. Egy dolgozó napi teljesítménye a soros vetésnél 200 négyzetes, a négyzetes vetés egyelési munkánál ennek több, mint kétszerese.

A BURGONYA első ápolási munkája: nyomban a kikelés utáni fogasolás. A jól végzett fogasolás felér egy kapálással. Ügyeljünk arra, hogy ezt a munkát a talaj szikkadt állapotában végezzük, nehogy nedves talajon romboljuk a talaj szerkezetét. Az első saraboló kapálást akkor kell elvégeznünk, amikor

tsz-eket, minden növényápológép és eszköz állandó, folyamatos munkájával segítsék az ápolási munkák időben történő elvégzésében.

Hozzák rendbe gépalomszaink a növényápoló gépeket és eszközöket, élezzék ki a kultivátorok késeit. Minden kultivátorhoz 2 kapateleszköznek kell lenni. Az egyik készlet összes késeit élezéssel tartuk előkészületben. Az élezést soha ne végezzük tűzben, mert a tűzben élezett kések recés éle nem vágja el a gyomokat. Az élezéshez vízes köszörűket használjunk.

Az elmúlt évek jó tapasztalatai okulva, ekékaparósszalapcsolásokkal gyorsítsuk a gépi-vontatású víznyelvényápolási munkákat.

Agrónomusaink jól hangolják össze a gépi és kézi kapálásokat: mindig a kézi kapálás után végezzék a gépi kapálást, hogy a kézi munka során előlított tiprás után lazítsuk az

összetömődött talajt. Különös gondtal kell a forgók művelését biztosítani. Nem szabad megfélekezni a kultivátorok táblabejárás helyeinek kihasználásáról és biztosítani kell, hogy a kultivátorok a forgókban, bejárásokban se okozzanak károkat.

A GÉPALOMÁSOK főagronómusai 10 naponként minden tsz-ben részletes határjárással egybekötött szemléken keresztül ellenőrizték a növényápolási munkák menetét. Állapítsák meg az eredmények mellett, hol, milyen hiányosságok vannak és a helyszínen adjanak útmutatást a kihelyezett agrónomusoknak a tapasztalt hibák, mulasztások felszámolására.

A kihelyezett agrónomusok állandóan és folyamatosan ellenőrzik a munkák minőségét.

Termelési bizottságok híradója

A pocsjai termelési bizottság a határjárás során megállapította, hogy a hideg időjárás következtében a búza nem fejlődik kielégítően, de a vadrepce ugyancsak erősödik. Javasolták, hogy vegyszerrel permetezzék a vadrepce szövet módszer szerint. Így biztosítják földjeiken a nagyobb gabonatermést és a gyom teljes pusztulását.

A megyei tanács mezőgazdasági osztálya sürgősen adjon segítséget a pocsjaiaknak és motoros permetezőgépek biztosításával tegye lehetővé, hogy, mivel elsőnek kérték a megyében a vegyszeres permetezést, elsőnek is végezhesék azt el. A megyében jelenleg 1000 hold permetezéséhez elegendő vegyszert tárolnak, igényeljenek szükség esetén még többet, hogy gyorsan pusztuljon a gaz, ne tudja elnyomni a gabonavetéseket.

BIHARTORDA A GYÖZTES

Bihartorda és Bakonszeg termelési bizottságai a legutóbbi napokban határszemlét tartottak, hogy megállapítsák, községi határban hogyan halad a tavaszi munka. A két község versenyben áll egymással és ezt a versenyt jól segíti mindkét községben a termelési bizottság.

A közös határszemle eredményeképpen a termelési bizottságok azt állapították meg, hogy a tavaszi munka jelen szakaszában Bihartorda került az első helyre. A bihartordaiak megfogadták, hogy május elsőjére minden magot a földre tesznek. Keményen küzdenek a vállalat teljesítéséért és a jól szervezett verseny eredménye, hogy elébe kerültek versenytársuknak, Bakonszegnek.

RENDSZERES KÁBÁN A HATÁRJÁRÁS

A kábai termelési bizottság Karsa Sándor elnök vezetésével jól végzi feladatát. Rendszeresen megtartják a határszemléket és elbeszélgetnek azokkal, akik lemaradnak az időszerű munkák végzésében.

Minden héten értekezleten tárgyalják meg a község dolgozó parasztságának problémáit. Jól dolgozik tehát a termelési bizottság. Igen jó hatása lenne annak, ha Bagdi István, a tanácselnök is fokozná érdeklődését a mezőgazdasági munkák iránt, s változtatna azon a nézetén: tudja itt a dolgozó parasztok, mit, mikor kell végezni.

A termelési bizottság tagjai is tudják és mégis példamutatóan küzdenek azért, hogy senki el ne maradjon, hogy még jobb legyen az eredmény.

Ne dobáljuk el a papírzsákokat

A dolgozó nép jólétének egyik forrása a takarékoság. Ezt kell figyelembe venni a mezőgazdasági dolgozóknak is, amikor a műtrágyát használják és kiirtják a papírzsákokat. Sok helyen a papírzsákokat elszórzák. A szél kergeti a széles határban. Komoly értéknek mennek így veszendőbe.

A papírzsákokat gyűjtsék össze a kiszórás után. Tetemes nyersanyagot mennek meg ezzel a papírgyártásunknak. Pénzt is kap-

nak érte. Minden beszállított ép, vagy károsított használati zsákért 30 fillér adnak jutalomként a begyűjtőhelyeken, a hulladék zsákokat is kilogrammjával fizetik.

Mindazok, akik a papírzsákot gyűjtik, a jutalmon kívül megkapják a hulladékpapír ellenértékét is a MEH telepeken. Akik gyűjtik az elhasznált papírzsákot, nemcsak népgazdaságunk fejlődését segítik, de saját maguk is anyagi előnyhöz jutnak.

Egy traktoros dícsérete

A mikespérsi Sallai termelőszövetkezetben dolgozik Korponai Sándor elvtárs, a debreceni gépalomás traktorosa. Korponai elvtárs megértve a többtermelés jelentőségét becsületes, jó szándékkal és szakértelemmel állt neki a munkának. Pedig most igen nehéz a talajmunka. Olyan munkát végzett nekünk ez a traktoros elvtárs, hogy az irigy-

ség sem lelne benne hibát. Korponai elvtárs teljesítménye már elérté a 114 százalékot. Nemcsak minőségileg, hanem így mennyiségileg is kiváló eredményt ért el. Ezúton is köszönetet mondunk neki és kérjük, hogy a jövőben is ilyen lelkiismeretességgel dolgozzon, mert akkor mindig kiérdemli a termelőszövetkezet elismerését.

Ügyeljünk arra, hogy a kultivátorok egész munkaszélességben, egyenletesen jól dolgozzanak. Műveletlen sáv munkájuk nyomán ne maradjon. Fontos, hogy a kultivátorok ne tépjék, tördeljék a növényállományt, ne károsítsák a növényzet gyökereit. Az első kapálásoknál nagyon kell ügyelni arra is, hogy kultivátorok munkái nyomán a soroló növényzet ne legyen földdel betakarva.

Az őszi és tavaszi kalászosok ápolási munkái ebben az évben egyik legfontosabb feladatunk. Legkésőbb május hó első napjaiban el kell végezni az őszi búzák fogasolását. Nagyon fontos ennek a munkánál, hogy kellően legyökereszt a talajt még teljesen be nem árnyékoló, szába még nem indult vetéseket szabad szikkadt,

Bedő Zoltán.

A sikeres csibenevelés feltételei

(Dr. Búza László az Állategészségügyi Intézet szak-állatorvosának előadásából)

A nagyüzemi baromfitartásnál szerzett bőséges tapasztalatunk az, hogy a legtöbb hibát és bajt a helytelen elhelyezés és helytelen tartás okozta. Ezért a jó elhelyezés a sikeres baromfitenyésztés döntő feltétele. Legtöbb állami gazdaságunk és sok termelőszövetkezetünk ma már korszerű, jól használható baromfiteleppel rendelkezik.

Sok hiba volt ezen a téren. Több gazdaságvezető azt hitte, hogy mi sem könnyebb a baromfitartásnál, hiszen, ha az asszony mindig felnevelte azt a két-három kótlóalja csibét, majd csak felnevelik a nagy állományt is. A csibeneveléshez nem kell túlmenny — mondották. Ebből a káros nézetből eredt nagyüzemi baromfitenyésztésünk első éveinek sok hibája. Csak a leggyakrabban előforduló hibákat említem meg: A baromfi nem bírja a nyirkos, hideg környezetet és a huzatot. Különösen a napos csibe érzékeny ezek iránt.

Ne telepítsük tehát az ólakat alacsony, vízállásos helyen. Szigeteljék a falakat és a tetőzet leszigetelésére is fordítsunk nagy gondot, hogy be ne ázzék. Jó padlózás a döngölt agyag, de még praktikusabb a betonpadló, az alatta salakszigetelés van. Nagy baromfitelepeken a csibéket nevelőházakban tartják. Ezek már kialakult és jól bevált tervek szerint készülnek, úgynevezett új-nevelőházak, fekvő, fűtésű, műanyagokkal ellátva. Ajánlatos a csibeállományt 100–150 darabonként 9–12 négyzetméteres rekeszekbe elkülöníteni.

Gyepes kifutók

A csibenevelő házakhoz tartozó kifutókat idejében gyepesítsük, hogy állatunk a szép napsütéses délelőttökön a szabadba kerülve már zöldet csipegethessenek. A kifutókat sűrűszővű, alacsony dróthálóval kerítsük el, hogy az egyes csibecsoportok a kifutóban se keveredjenek. A gondos csibenevelő

a kifutóban a ragadozó héjja ellen rőzsből, galyakból búvárhelyeket készít, ahová veszély esetén a kiscsibék bemenekülhetnek.

Vigyázzunk arra, hogy a kifutókon töcsa ne képződhessen, mert ez is veszélyes a csibékre.

A huzat ellen könnyű védekezni: az ablakok és a búváryílások egy oldalra legyenek, az uralkodó szél irányának kitett oldallal szemben. Persze a szellőztetés, a friss levegő szükséges a csibék-

nek, ezért nehogy a huzattól való félelmünkben elzárjuk fölük.

A naposcsibék megérkezése előtt néhány nappal megkezdjük a nevelőház fűtését és tisztát, száraz homokkal 1–2 centiméter vastagon bealmozunk. Szoktak a homokrétre vékonyan rövidszárú szalmát szórni, így a csibék lábujjai az alomban eltűnnek és nem kapnak rá azok csipegetésére.

A csibenevelő helyiségek melege 18–20 fok, a műanyag alatt viszont az ernyők szélénél mérve kezdetben 35, majd egy hét után 30–33, kéthetenél idősebb korban 24, azontúl pedig csak 20 Celsius fok legyen. A tapasztalat szerint ezen a téren is sok hibát követtek el a gondozók.

A tömeges csibeelhullás egyik oka a helytelen fűtés volt. Ha kör alakú a műanya és ernyője 60–80 centiméter átmérőjű, alatta akár 150–200 csibe is melegedhet.

A nevelőben itató- és etetőedényekről kell gondoskodni. Ezek olyan anyagból készüljenek, hogy tisztántartásuk könnyű legyen.

Milyen a jó naposcsibe?

Az a jó, amelyik teljes felszárításig lábraáll, egész testét fejlett pihe borítja, szikzacskója és köldöke már benőtt a hasüregbe, súlya közel 4 deka gramm. Fejletlen csibék nevelése is sikerülhet, de ezeket 8–10 hetes korukban húrra kell értékesíteni, tenyészállatot semmiesetre se neveljünk belőlük. A nagyüzemi baromfitenyésztésnél a tartás és takarmányozás döntő jelentőségű. Itt válik el, ki mennyire mestere a szakmájának. Vegyük sorra a tennivalókat.

Tartsuk be a régi szabályt, hogy az első 24 órában ne adjunk enni a csibéknek.

Ilyenkor a hastüregbe bezáródott sziktmölygét emésztjük meg, és ezzel élte első napjaiban nagy fehéretartalmú természetes tápanyaghoz jut. A sziktmölygét a csibe gyógyítóhatású ellenanyagokat is kap. Ha bélhurutot, vagy más fertőző betegséget nem kap a csibe, 10 napos korra a szik felszívódik. Tífuszos tojásból keletkezett csibéknél nagyon gyakori a sziktmölyg visszamaradása, ezekenél még két hetes korban is meggyororó, kisdionyi sziktmölyg találunk.

Az első etetés, amely aprószemű kavics és apróra tört faszén-darabokból áll, megüditja a kis állat gyomor- és bélműködését, a faszén pedig egyben bélfertőtlenítő is. Utána inni adunk, csepepényből, mely könnyen tisztítható, — lehetőleg langyos jelesül tejet. Utána két-két és fél óra múlva etetünk újra, tengegy vagy árpadarát, esetleg kőlest adunk, de nem keverékben, hanem mindig csak egyfélélt.

Lágyeleteset csak az első hét után szoktunk etetni. Nagyon szeretik a csibék a keményre-főtt, felaprózott tojást, ez fejlődésüket nagyon elősegíti.

Sok tenyésztő korán megkezdte a túró etetését is. A csibéket kezdetben sűrűn, naponta legalább hatszor kell etetni. A gyakori etetést a csibék növekedésével csökkentjük.

Fehérjédús abrakkeverék

A tizedik naptól nyugodtan megkezdhetjük a különféle nagyobbszemű daraeleséggel való takarmányozást, fehérjédús abrakkeverékből álló lágy eleség etetését is. Ne felejtjük el, hogy a baromfi egyik leggyorsabban fejlődő állatunk, élte első szakaszában — 8–10 hetes koráig — építi fel testének, izomzatának, csontozatának nagyrésztét.

Ha ebben a növekedési szakaszban gyengén tápláljuk, hibákat már később nem tudjuk jóténni. A csontépítő mész és foszfor helyes arányú biztosítása is igen fontos, a szervezet növekedéséhez szükséges anyagcsere helyes egységben a vitamint tartalmazó anyagok tartják.

Fehérjédús takarmányaink csoportjában megkülönböztetünk növényi és állati fehérjét tartalmazó takarmányt. Sok növényi fehérjét tudunk biztosítani csibéinknek, ha olajpogácsát, borsódarát, vagy hüvelyes darát, továbbá jöminőségű lucernalisztet etetünk. De éppen a növekvő csibének állati eredetű fehérje is kell, ill. a hulliszt, amelyeket az elhullott állatok teteméből magas hőmérsékleten péppé főzünk, majd porrá szárítanak. (Az ilyen takarmány nem tartalmaz fertőző csírákat.) De a háztáji gazdaságokból is kerül ki állati eredetű fehérjédús takarmány. Például lefőlt tej, túró és más célra már nem alkalmas tojás. Erdemes megjegyezni, hogy a húslisztet táptétek szempontjából háromszor annyi túró helyettesíti.

Dolgozó parasztágunk jól felnevelheti kiscsibéit a következő összetételű lágyeleteséggel: 40 százaléka dara, 20 százalék korpá, 15 százalék napraforgópogácsa és 25 százalék túró. Ehhez 2 százaléka takarmánymentes és 0,5 százalék konyhasót keverhetünk.

Mindinkább elterjed a baromfitakarmányozás vonalán is az élesztősítés. A száraztakarmányösszetételének 3 százalékát kivevő élesztőt 30 fokos melegvízben feloldjuk.

Szártított élesztőt közvetlenül is keverhetünk a lágyeleteségekbe, 6–8 százalékos mennyiségben.

A csibekor, általában a csibenevelés is a baromfi nyolcadik hetes koráig tart. Ha eddig a korig csibéink 90–95 százalékát jól tudtuk nevelni, az eredmény jónak mondható. A Debreceni Állategészségügyi Intézet dolgozó szívesen nyújtanak segítséget minden termelőnek ahhoz, hogy elérje ezeket a jó eredményeket.

Miskárolás helyett injekció

Köztudomású, hogy az állatoknak ásványi anyagra, többek között sóra van szüksége az életfenntartáshoz és a termeléshez. Az ásványi anyagok egy részét az állat a takarmányban megkapja, azonban sóból pótlásra van szükség. Régóta foglalkoztatja az állattenyésztőket, mennyi konyhasót lehet adni az állatoknak, hogy sem túladagolás, sem hiány ne legyen belőle a szervezetben. Eddig 6–8 grammot adtak belőle egy állatnak, az Állattenyésztési Kutató Intézet ilyenirányú kísérleteinek eredménye viszont az, hogy a legmegfelelőbb arány, ha sóból az abrak súlyának egy százalékát adagoljuk a takarmányban.

Igy ugyanis az állat étvágya jobb és a vágási súly is kedvezőbben alakul. Sertésnél például 30 százalékkal több a fehérjéje.

Régóta foglalkoztatja az állattenyésztőket az is, hogyan lehetne a hizóba fogott kockák miskárolással járó súly- és idővesztését elkerülni. A kísérletek során hormon injekció adagolással próbálkoztak. Nemrég a kísérletek eredményhez vezettek. A hormon injekció, a Syntestrin ugyanis, ha belőle egy alkalommal 30 milligrammot a koca bőré alá adagolunk, megszünteti a nemkívánatos elkerülést. Ezzel elkerüljük a miskárolást, a vele járó idővesztést, ami a hizásból ki-

Beadási tanácsadó

Hogyan készüljön fel a termelő az egyéni tervtárgyalásra?

Végezzen előzetes számítást, hogy például a takarmánygábor beadását árpával, vagy zabbal, vagy mindkettővel és milyen arányban kívánja teljesíteni. Esetleg kukorica helyett kíván-e hüvelyes is beadni, vagy az egész kötelezettségét hüvelyesel akarja teljesíteni. Módja van arra is, hogy takarmánybeadását hizott sertéssel teljesítse, ha ezt a megoldást előnyösebbnek tartja. Vegye számba, hogy kukorica kedvezményt kap abban az esetben, ha sertésbeadását az I. félévben (aug. 31-ig) teljesíti.

Döntse el, hogy szabadválasztású húsbeadási kötelezettségét milyen kiskiből és mikor kívánja teljesíteni (vágómarha, vágójuh, hizott sertés, sertésszár, baromfi, tojás).

Ha szőlőterülete van, módja

van annak felújítására, mert ha 20 százalékkal több tökehiányt pótol, négy éven keresztül a pótlás százalékában mentesül a beadás alól.

Ha 8 holdnál nagyobb földterülettel rendelkezik a termelő és tehene nincs, már most végezzen számításokat, hogy előállítással, vagy állati termékkel kívánja-e teljesíteni tejbeadási kötelezettségét.

Készítse elő a termelő és vigye magával a tervtárgyalásra szükséges iratokat. Termelési szerződéseit, s egyéb mérséklés alapjául szolgáló okmányait (gyermek- és öregek születési anyakönyvi kivonatát, munkaképeségcsökkenést megállapító orvosi bizonyítványt, stb.) elmúlt évi beadási könyvét és összes vételi jegyeit.

Egy példamutató dülőbiztos

Aki csak úgy nagyjából ismeri a falusi emberek életét, az nem is gondolja, sokszor milyen sokoldalú problémákat kell megoldani a parasztnak, ha gazdag termést akarunk elérni. Minden egyes parasztnak megvan a maga gondja, baja, s ezeket a gondokat, problémákat kell összefogni és jórathozni a község vagy városok vezetőinek. Ez bizony nem könnyű feladat és a megoldásban a falu vezetőinek segítségére van szükségük. S kitől mástól várhatnak segítséget, mint a falu legjobb dolgozóitól, akik kitűnően ismerik egymást is, a falu határát is, és akik nem vesznek mindent tudomásul fejbőlintőjónak módjára, hanem ahol hibát látnak, mindjárt javasolják is azt.

Ha már olyan emberről esik szó, aki sokat ad arra, hogy minden a legnagyobb rendben legyen, nézzünk szíjjel egy dülőbiztos munkájától is függ, mikorra végzik el a község határában a mezőgazdasági munkákat.

Fazekas Gábor 58 éves ember, 1946 óta dülőbiztos a hajdúszoboszlói határban, a Csillag dülőben. Harminc gazdának kb. 210 hold földje tartozik a felügyelate alá. Az együtt töltött évek szinte egyelőváltották a dülőbeli életet. Faze Gáborral, úgyannyira, hogy ha bármilyen panaszuk van, vagy valamilyen tanácsot szeretnének, csak mennek hozzá, kikérik véleményét. Még a vetéstervet is vele beszél meg, s a tanács. amit Fazekas Gábor ad, mindig hasznos. Sokasem bánják meg, ha ráhallgatnak.

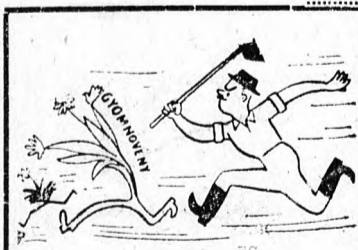
Tavasszal, mikor az élet megindult a földeken, a Fazekas Gábor tanyája is forgalmasabb lett. Egymástán mentek a tanya-szomszédok, földszomszédok hozzá, hogy tanácsot kérjenek és a segítség nem is marad el. 1952-ben, amikor a Petőfi tisznek a földjét tagostották, a tagostól bizottság nem mutatta meg a dülőbelieknek, kinek melyik lett a földje és a zürzavart, a bizonytalanságot Fazekas Gábor hozta rendbe. Rendezte a földcsereit, nyilvántartotta, kinek melyik a földje és azóta még nagyobb bizalommal fordulnak hozzá.

Az idén tavasszal is, mikor megkezdődött a dologidő, megszervezte a fogatok helyes elosztását, hogy potyára se járkáljanak, de haladjon is a munka. Mikor látta, hogy fogaterével nem győzik, igénybevetett a traktort is. Összeírta, kinek mennyi vetőmagra, műtrágyára van szüksége és gondoskodott, hogy mire vetni kell, mindenki megkapja.

Fazekas Gábor tudja, kinek a földje van szántatlan, vetetlen. Éppen úgy ismeri a dülőt, mint a maga 9 holdját. Kitűnően tudja, „ma” kinek kell szántani, kinek van vetőgépre szüksége. Nagyszerű szervezőképességével úgy tud irányítani, hogy a Csillag dülőben minden simán, zökkenés nélkül megy.

Fazekas Gábor korát meghazudtoló élnésséggel végzi feladatát. Kéthetenként eljár az értekezletre. A Hodosi Lajos főagronómustól kapott tennivalókat minden esetben ismerteti a dülőbeliekkel. Nem egyszer segítségül hívja egy-egy vitás probléma megmagyarázásához a város főagronómusát. Az ember, aki addig nem nyugszik, míg mindent rendben nem lát.

Ez az alapja, hogy a Csillag dülő a szoboszlói 64 dülő közötti versenyben sorozatosan az első.

Sok a répa ellensége. Hogy ne árison neki megse Gyomol irtunk rendszeresen. Hogy az magot ne vehessen.

Van pár bevált védő módszer: Barkó ellen „Darsin” jó szer. Bolhát H.C.H. pusztítja. Tetőt a nikotin irtja.

Ismét kiből emberáradat len győztes rős s nemzet bognak az enben: nap süt hősieség jely jaink arcképe fiatalok dalol újabb és újabb A kifogyhatat káestestveriség ma ez! A kongben élenjáró nök, békés éngongyári tüziknokok, katonák keség süt és szárnyal, magrópköd a békdrága jelképe lamb... Lobo termelési győzök a feliratok.

Kilenc óra ötzenekar pattog hangjára megindgozóinak majusi Két oszlophoz ke az Arany Bika állított dísztribün tavaszi szél lenzászlót lobogtat, nótászt sodor Hadsereg-útján.

A rendőrszerekar fegyelmezettlen vseregűnk alakulata katonák, tiszté amint díszlépésb a tribün előtt. A Hatóság és Rept kulatai mögött fe tolok sokszínű csoportjai. Ez a nullo Debrecen s játképviselet itt ünnepegen. Elöl konjaink, Hódos Gyula, Tóth Laj után a kis úttörő tünik fel, majd az a jövő szakmunka Eljen a béke! — a kiáltás. A több pillanatok alatt v egész tér, a népe rég-útja. „Szél, sz re hozzánk” — én fiataljai, a gimnáziumok felvonuló.

Fehér köpeny vegyipari, majd a nikum tanulói. S kén lengenek a vörös zászlók. Ma indul az üzememenete. A Járóm előtt Simon Lajos mas vörös zászló nepeljük szabadójét s Simon Lajos ünnepen tizedszer bogót boldogan, gütte tömött soro dolgozóit. Köztük üzemből katonák vonult ifjú harcosgünk tisztjei, kató rég még az üze A Járóműjavító vonulása nagyszer itt ezen az ünnepe és hadseregünk t egységét.